

แนวทางการเสริมทักษะ และสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียน

กลุ่มพัฒนาระบบการแนะแนว
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

แนวทางการเสริมทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์ อาชีพให้กับนักเรียน

กลุ่มพัฒนาระบบการแนะแนว
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

พระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ ๑๐

การศึกษาต้องมุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียน ๔ ด้าน

๑. มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง
๒. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง - มีคุณธรรม
๓. มีงานทำ - มีอาชีพ
๔. เป็นพลเมืองดี

๑. มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง

๑. ความรู้ความเข้าใจต่อชาติบ้านเมือง
๒. ยึดมั่นในศาสนา
๓. มั่นคงในสถาบันพระมหากษัตริย์
๔. มีความเอื้ออาทรต่อครอบครัวและชุมชนของตน

๒. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง - มีคุณธรรม

๑. รู้จักแยกแยะสิ่งที่ดี - ชอบ / ชั่ว - ดี
๒. ปฏิบัติแต่สิ่งที่ชอบ สิ่งที่ดีงาม
๓. ปฏิเสธสิ่งที่ไม่ดี สิ่งที่ไม่ดี
๔. ช่วยกันสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง

๓. มีงานทำ - มีอาชีพ

๑. การเลี้ยงดูลูกหลานในครอบครัว หรือ การฝึกฝนอบรมในสถานศึกษาต้องมุ่งให้เด็กและเยาวชนรักงาน สู้งาน ทำงานสำเร็จ
๒. การฝึกฝนอบรมทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตรต้องมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนทำงานเป็น และมีความรู้ในที่สุด
๓. ต้องสนับสนุนผู้สำเร็จหลักสูตรมีอาชีพ มีงานทำ จนสามารถเลี้ยงตัวเองและครอบครัว

๔. เป็นพลเมืองดี

๑. การเป็นพลเมืองดี เป็นหน้าที่ของทุกคน
๒. ครอบครัว - สถานศึกษาและสถานประกอบการต้องส่งเสริมให้ทุกคนมีโอกาสทำหน้าที่เป็นพลเมืองดี
๓. การเป็นพลเมืองดีคือ "เห็นอะไรที่จะทำเพื่อบ้านเมืองได้ก็ต้องทำ" เช่น งานอาสาสมัคร งานบำเพ็ญประโยชน์ งานสาธารณกุศลให้ทำด้วยความมีน้ำใจ และความเอื้ออาทร

นายเกษม วัฒนชัย ผู้บันทึก

คำนำ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาได้จัดทำเอกสาร “แนวทางการเสริมทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียน” เพื่อเป็นแนวทางให้กับสถานศึกษานำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนเสริมทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ โดยมีเนื้อหาที่ประกอบด้วย กรอบแนวคิด แนวทางการเสริมทักษะอาชีพที่หลากหลาย การสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ และแนวทางการออกเอกสารใบรับรองการเรียนรู้อาชีพ ที่นำไปสู่ความมุ่งหวังผลสำคัญที่ต้องการให้เกิดขึ้น คือ การที่นักเรียนได้สำรวจและค้นพบตนเอง ผ่านการทดลองทำแบบวัดแววอาชีพและการสัมผัสการทำงานจริง ผ่านการฝึกประสบการณ์อาชีพต่างๆ รวมทั้งได้พัฒนาองค์ความรู้ ทักษะอาชีพและทักษะจำเป็นสำหรับอาชีพ (soft skills) ที่สอดคล้องกับความถนัดและศักยภาพของบุคคล

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิและคณะทำงานทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำเอกสาร “แนวทางการเสริมทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียน” ฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์สำหรับสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนานักเรียนให้มีสมรรถนะสอดคล้องกับความถนัดและศักยภาพของแต่ละบุคคลสัมพันธ์กับความต้องการของตลาดแรงงานและทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไปสู่ Thailand ๔.๐

นายบุญรักษ์ ยอดเพชร
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
มิถุนายน ๒๕๖๑

เรื่อง	หน้า
พระบรมราโชบายด้านการจัดการศึกษา	
คำนำ	ก
สารบัญ.....	ข
บทที่ ๑ บทนำการเสริมทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ.....	๓
วัตถุประสงค์	๔
กรอบแนวคิดในการเสริมทักษะอาชีพ	๔
กรอบแนวคิดในการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ	๑๑
บทที่ ๒ การเสริมทักษะอาชีพในสถานศึกษา.....	๑๔
แบบวัดแววอาชีพ.....	๑๖
การเสริมทักษะอาชีพในหลักสูตรสถานศึกษา	๒๔
แนวทางการเสริมทักษะอาชีพในหลักสูตรสถานศึกษา.....	๒๕
- การเสริมทักษะอาชีพในรายวิชาพื้นฐาน	๒๕
- การเสริมทักษะอาชีพในรายวิชาเพิ่มเติม	๒๕
- การจัดรายวิชาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเกี่ยวกับอาชีพ	๒๘
- การจัดโครงการอาชีพ	๒๙
- การจัดฐานการเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพ	๓๐
- การเสริมทักษะอาชีพในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	๓๐
- หลักสูตรวิชาชีพพระยาสัน.....	๓๑
- เกณฑ์การจบการศึกษา	๓๒
บทที่ ๓ การสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ.....	๓๓
ความหมาย	๓๔
แนวทางการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ	๓๔
ตัวอย่างกิจกรรมการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ	๓๕
สถานประกอบการ แหล่งเรียนรู้	๓๖
ลักษณะงานเพื่อการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ	๓๖

เรื่อง	หน้าที่
บทบาทหน้าที่ของหน่วยงาน	๓๗
บทบาทหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้อง	๓๙
แนวทางการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ.....	๔๑
บทที่ ๔ เอกสารรับรองการเรียนรู้อาชีพ.....	๔๔
ตัวอย่างใบรับรอง.....	๔๗
แบบบันทึกการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ.....	๕๑
เอกสารอ้างอิง	๕๓
ภาคผนวก.....	๕๔
จดหมายขอส่งตัวนักเรียนเข้ารับการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ	๕๕
แบบสำรวจความสนใจในการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ	๕๖
แบบบันทึกแหล่งเรียนรู้	๕๗
แบบสำรวจความพึงพอใจต่อการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ(สำหรับนักเรียน).....	๕๙
แบบสำรวจความพึงพอใจต่อการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ(สำหรับผู้ปกครอง).....	๖๐
คณะทำงาน	๖๑

การเสริมทักษะ และสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ

บทที่
๑

วัตถุประสงค์

๑

เพื่อให้นักเรียนได้สำรวจ รู้จัก และค้นพบ
ตนเอง สามารถวางแผนตัดสินใจเลือก
เส้นทาง การศึกษา และการประกอบอาชีพ
ในอนาคต

๒

เป็นแนวทางการเสริมทักษะ และสร้างเสริม
ประสบการณ์อาชีพสอดคล้องกับตนเอง
และแนวโน้มตลาดงานในอนาคต

๓

เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครอง
แหล่งเรียนรู้/สถานประกอบการ ทั้งภาครัฐ
และเอกชน ในการเสริมทักษะ และสร้าง
เสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียน

การพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะอาชีพ สมรรถนะการทำงาน
การตระหนักรู้ในอาชีพ Career Awareness
การสำรวจอาชีพ Career Exploration
การเตรียมตัวสู่อาชีพ Career Preparation
การพัฒนาทักษะจำเป็นสำหรับอาชีพ (Soft Skills) + คุณธรรม จริยธรรม

ความซื่อสัตย์
Honesty

การสื่อสาร
Communication

ความรับผิดชอบ
Responsibility

เทคโนโลยี
Technology

การคิดวิเคราะห์
Analytical thinking

การสร้างสรรค์ และนวัตกรรม
Creativity & Innovation

ภาวะผู้นำ
Leadership

บทที่ ๑ บทนำ

การเสริมทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้น้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูร ในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ ในการสร้างพื้นฐานให้นักเรียนด้านการมีงานทำ มีอาชีพ ประกอบกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๗๙ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มีวัตถุประสงค์หนึ่งคือ เพื่อให้คนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพที่เหมาะสมกับแต่ละช่วงวัย โดยนักเรียนได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพทั้งความรู้ทักษะอาชีพ ทักษะชีวิต ทักษะการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงาน รวมทั้งมีคุณธรรมจริยธรรม มีจิตสาธารณะ และสามารถปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ เนื่องจากปัจจุบันนี้กระแสโลกาภิวัตน์ได้ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและรุนแรงทั้งวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี เศรษฐกิจ และสังคม ตลอดจนด้านอื่นๆ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้เป็นไปอย่างแพร่หลายส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิต โลกของการทำงานและการประกอบอาชีพของนานาประเทศ รวมถึงประเทศไทยเป็นอย่างมาก ทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐและเอกชน ตระหนักเห็นความสำคัญของการเตรียมความพร้อมพัฒนาประเทศในทุกด้านโดยกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ “Thailand ๔.๐” ขึ้น ซึ่งปัจจัยที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามยุทธศาสตร์ดังกล่าว คือ ทรัพยากรมนุษย์ ดังนั้นจึงต้องมีการเตรียมความรู้ทักษะและคุณลักษณะพื้นฐานที่ถูกต้องและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง

เพื่อให้นักเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้สัมผัสและเรียนรู้อาชีพจากสถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้ตามสภาพจริง ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนสามารถวางแผนและตัดสินใจเลือกเส้นทางการศึกษาการประกอบอาชีพในอนาคตได้สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ ความถนัดของนักเรียน ส่งเสริมการพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงจัดทำแนวทางการเสริมทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพของนักเรียนขึ้น เพื่อเตรียมคนให้มีทักษะและศักยภาพให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานให้สามารถก้าวสู่โลกแห่งการศึกษาต่อและมีงานทำอย่างมีคุณภาพ การจัดเสริมทักษะอาชีพระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถดำเนินการได้โดยร่วมมือกับองค์กรหน่วยงานสถานประกอบการ สังคม ชุมชน หรือสถาบันทางการศึกษาด้านอาชีพร่วมกันพิจารณานำอาชีพมาจัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติม ซึ่งจะทำให้นักเรียนได้เรียนรู้อาชีพอย่างหลากหลาย รวมถึงการให้นักเรียนได้สร้างเสริมประสบการณ์อาชีพและการถอดประสบการณ์อาชีพ ได้ค้นพบความสนใจ และความถนัดของตนเองเห็นเส้นทางชีวิตเพื่อวางแผนศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งสายสามัญ และสายอาชีพ หรือเรียนควบคู่ ทั้งสายสามัญและสายอาชีพ (ระบบทวิศึกษา) และเชื่อมโยงการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาอย่างมีเป้าหมาย หรือกรณีที่ไม่ประสงค์จะศึกษาต่อก็สามารถพัฒนาทักษะอาชีพที่ตกผลึกในตัวนักเรียนไปประยุกต์ใช้ในการประกอบสัมมาอาชีพเลี้ยงตนเองได้ต่อไปในอนาคต

แนวทางการเสริมทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้นักเรียนได้สำรวจ รู้จัก และค้นพบตัวเอง จนสามารถวางแผนตัดสินใจเลือกเส้นทางการศึกษาและการประกอบอาชีพในอนาคตได้สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ ความถนัด

๒. เพื่อเป็นแนวทางให้นักเรียนได้รับการเสริมทักษะอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

๓. เพื่อเป็นแนวทางให้นักเรียนได้สร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้สอดคล้องกับความสนใจของตนเองที่เกี่ยวข้องกับโลกของการทำงาน จากการสัมผัสงานในสภาพจริงในสถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้

๔. เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครอง สถานประกอบการ แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาทั้งภาครัฐและเอกชนในการจัดการศึกษาเพื่อเสริมทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพสำหรับนักเรียน

กรอบแนวคิดในการเสริมทักษะอาชีพ

การเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน มุ่งเน้นการให้องค์ความรู้ การฝึกทักษะ เพื่อสร้างความเชี่ยวชาญและสมรรถนะที่เกิดกับตัวนักเรียนเพื่อใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมแห่งความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน โดยผสมผสานองค์ความรู้ ทักษะเฉพาะด้าน และทักษะจำเป็นสำหรับอาชีพเข้าด้วยกัน เพื่อความสำเร็จของนักเรียนตั้งแต่ระดับปฐมวัย ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ทั้งด้านการทำงานและการดำเนินชีวิต ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญในด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

กรอบแนวคิด	เป้าหมายการจัดกิจกรรม	แนวทางการจัดกิจกรรม
๑.สำรวจและวิเคราะห์งานอาชีพที่นักเรียนสนใจ	นักเรียนสำรวจ วิเคราะห์โลกของอาชีพ และค้นพบ ความสนใจ ความถนัดและ เลือกเส้นทางอาชีพของตนเอง	- นักเรียนได้สำรวจงานอาชีพที่นักเรียนสนใจ - ครู ผู้ปกครอง และนักเรียนร่วมกัน วิเคราะห์ เปรียบเทียบความสอดคล้องกับตลาดงาน ชุมชน และท้องถิ่น - นักเรียนใช้เครื่องมือประเมินบุคลิกภาพ ความสนใจ และความถนัดของนักเรียนที่สอดคล้องกับอาชีพ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้รวบรวมเครื่องมือแบบวัดแววต่างๆ ไว้ในเว็บไซต์ www.obeccareer.com

กรอบแนวคิด	เป้าหมายการจัดกิจกรรม	แนวทางการจัดกิจกรรม
๒.ประสานความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องในการร่วมกำหนดความรู้ ทักษะอาชีพ และคุณลักษณะที่จำเป็น	สถานศึกษามีการประสานความร่วมมือกับผู้ที่เกี่ยวข้องกำหนดความรู้ทักษะอาชีพ คุณลักษณะและขอบข่ายอาชีพ ทักษะการเรียนรู้ที่เน้นสมรรถนะทางสาขาวิชาชีพ โดยจัดทำรูปแบบการเรียนรู้ บูรณาการเพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษา ชั้นมัธยมศึกษา ตามความถนัดและความสนใจ	- สถานศึกษาประสานและร่วมมือกับผู้ปกครอง สถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้ สถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในการจัดการเรียนการสอนเสริมทักษะ และการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ ระยะเวลารวมทั้งการจัดเสริมทักษะอาชีพ การใช้สื่อ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ และสถานที่ฝึกประสบการณ์
๓.นำไปใช้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรสถานศึกษา	สถานศึกษากำหนดหลักสูตรสถานศึกษาในการเสริมทักษะ และสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ ในรูปแบบต่าง ๆ อาทิเช่น รายวิชา พื้นฐาน รายวิชาเพิ่มเติม และกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน รวมถึงการปลูกฝังลักษณะนิสัยในการทำงานให้นักเรียน พัฒนาไปสู่การประกอบอาชีพ	- ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ประชุมวิเคราะห์ จัดทำแผนกลยุทธ์ และหลักสูตรสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมเสริมทักษะอาชีพร่วมกัน - สถานศึกษาจัดทำแผนการจัดเสริมทักษะอาชีพ กำหนดเนื้อหาสาระภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ การฝึกทักษะ การสร้างคุณลักษณะที่จำเป็น สอดคล้องกับอาชีพ เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรสถานศึกษา - นักเรียนได้ค้นหา ความถนัด ความต้องการ ค้นพบตัวตน วางแผนเส้นทาง การศึกษาต่อและการมีงานทำ - ครูนำแผนการจัดเสริมทักษะอาชีพลงสู่ปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอน
๔.กำหนดแนวทางการวัดและประเมินผล	มีการวัดและประเมินผลการเสริมทักษะ และสร้างเสริมประสบการณ์ให้กับนักเรียน	- สถานศึกษา และผู้ประกอบการ มีการร่วมกันกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลในการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพของนักเรียน - สถานศึกษาจัดทำแนวทาง/เครื่องมือวัดผลด้านความรู้ ทักษะอาชีพ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามสภาพจริง - ผู้บริหารสถานศึกษาทำความเข้าใจกับผู้ปกครอง นักเรียน และผู้เกี่ยวข้อง ในการวัดและประเมินผล รวมทั้งรับรองการเรียนอาชีพ

แนวทางการเสริมทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ

กรอบแนวคิดในการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ

การสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ มุ่งให้นักเรียนมีความตระหนักรู้ในอาชีพ (Career Awareness) ได้สำรวจอาชีพ (Career Exploration) และการเตรียมตัวสู่อาชีพ (Career Preparation) และเป็นแนวทางในการปฏิบัติสู่การได้สัมผัสโลกของการทำงานตามสภาพจริงจากสถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาประเทศไปสู่ Thailand ๔.๐ โดยผู้บริหาร ครูแนะแนวมีบทบาทสำคัญในการประสานความร่วมมือกับบุคคล/องค์กร/หน่วยงานในการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้สร้างเสริมประสบการณ์ในสถานที่การทำงานจริง

กรอบแนวคิด	เป้าหมายการจัดกิจกรรม	แนวทางการจัดกิจกรรม
๑.การตระหนักรู้ในอาชีพ (Career Awareness) หมายถึงการรู้ถึงคุณค่าของอาชีพที่มีต่อการดำรงชีวิต	-นักเรียนรู้จักตนเอง รู้จักโลกอาชีพ -นักเรียนรู้ความสนใจ ความสามารถ และความถนัด เพื่อการเลือกอาชีพได้เหมาะสมกับตน -นักเรียนมีค่านิยมและเจตคติที่ดีต่ออาชีพ -นักเรียนบอกความสำคัญและประโยชน์ของอาชีพที่สนใจ -นักเรียนมีค่านิยมแบบในอาชีพที่สนใจ	ครูให้นักเรียนรู้จักตนเองโดย ๑. แบบสำรวจ แบบทดสอบเพื่อการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เช่น โปรแกรมวัดความถนัดทางอาชีพฯ แบบสำรวจความสนใจในอาชีพ จากเว็บไซต์ www.obeccareer.com www.supergeniz.com www.academic.obec.go.th เป็นต้น ๒. จัดกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรฯ ให้นักเรียนรู้จักตนเอง รู้จักอาชีพ และแนวโน้มตลาดแรงงาน ๓. นำข้อมูลผลการเรียน การทำกิจกรรม เพื่อทราบความสนใจ ความสามารถ และ ความถนัดของนักเรียน ๔. จัดกิจกรรมเสริมแนะแนวอาชีพ เช่น เชิญ Idol มาแนะแนวอาชีพเพื่อสร้างแรงบันดาลใจและศึกษาเส้นทางอาชีพของบุคคลต้นแบบ

แนวทางการเสริมทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ

กรอบแนวคิด	เป้าหมายการจัดกิจกรรม	แนวทางการจัดกิจกรรม
๒. การสำรวจอาชีพ (Career Exploration) หมายความว่านักเรียนได้รับรู้ รู้จักอาชีพต่างๆทั้งอาชีพท้องถิ่น อาชีพในตลาดแรงงาน และอาชีพที่เกิดขึ้นใหม่ เพื่อนำไปสู่การวางแผนเข้าสู่อาชีพ	- นักเรียนรู้จักตนเองเพื่อสำรวจด้านการศึกษาและอาชีพที่เหมาะสมกับตน - นักเรียนรู้จักอาชีพในชุมชนท้องถิ่น จังหวัดและภูมิภาค - นักเรียนคาดคะเนอาชีพที่จะหายไป อาชีพในอนาคตที่ต้องการ - นักเรียนมีแนวโน้มความต้องการของตลาดแรงงาน - นักเรียนสำรวจทางเลือกอาชีพที่ เหมาะสมกับตนเอง - นักเรียนวางแผนเส้นทางสู่อาชีพที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด/ภูมิภาค	ครูเสริมประสบการณ์ให้นักเรียนได้ศึกษาและค้นคว้าข้อมูลด้านอาชีพที่ทันสมัยเกี่ยวกับ - ข้อมูลโลกอาชีพ - ข้อมูลตลาดแรงงาน - ข้อมูลสถานประกอบการและแห่งเรียนรู้ - การศึกษาอาชีพของพ่อแม่ ผู้ปกครอง - การสัมผัสอาชีพ - การฟัง การดู การพบปะ Idol อาชีพรุ่นใหม่เพื่อสร้างแรงบันดาลใจ - การใช้ข้อมูลมองหาแนวโน้ม ช่องทางการทำงาน การศึกษาความเชื่อมโยงของอาชีพต่างๆ โดยใช้ข้อมูลจากเว็บไซต์ www.obeccareer.com www.supergen.com www.academic.obec.go.th เป็นต้น
๓. การเตรียมตัวสู่อาชีพ (Career Preparation) หมายความว่าความพร้อมในการเข้าสู่อาชีพรวมถึงการทบทวนตนเองทางด้านอาชีพเพื่อนำไปสู่การเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับความถนัด ความสนใจและบุคลิกภาพของตน	- นักเรียนสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพที่สนใจ - นักเรียนมีทักษะพร้อมเข้าสู่อาชีพที่สนใจ - นักเรียนมีทักษะความสามารถ และ คุณสมบัติที่ตลาดแรงงาน/สถานประกอบการต้องการ - นักเรียนมีการทบทวนตนเองทางด้านอาชีพเพื่อเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับตน	- การให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยา - การเตรียมตัวสู่อาชีพ ด้วยกระบวนการ ๑. การจัดโปรแกรม/รายวิชาเพิ่มเติมต่อเนื่อง ๒. การจัดกิจกรรมมุขมณฑลทางอาชีพ ๓. การจัดชมรมหรือกลุ่มหารายได้ในโรงเรียน ๔. การร่วมกับสถานประกอบการรับนักเรียน ๕. จัดหาที่ปรึกษา/ผู้รู้ ให้นักเรียนริเริ่มทำธุรกิจหรือบริการของตน ๖. การฝึกทักษะพื้นฐานของอาชีพที่สนใจหรือที่เลือกศึกษาต่อ ๗. เรียนรู้และฝึกการตัดสินใจเลือกอาชีพ - การทบทวนตนเองด้านอาชีพ

นอกจากการเสริมทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียนตามที่ได้กล่าวมาข้างต้นแล้วนั้น ยังมีทักษะหรือความชำนาญที่อาจไม่เกี่ยวข้องกับความชำนาญในงานด้านใดด้านหนึ่งโดยตรง แต่เป็นตัวผลักดันให้การทำงานประสบความสำเร็จและก้าวหน้า ที่เรียกกันว่าทักษะจำเป็นสำหรับอาชีพ (soft skills) ซึ่งเป็นทักษะที่ช่วยส่งเสริมให้การทำงาน ช่วยสนับสนุนเกี่ยวกับการทำงาน ทำให้คนนั้นๆ มีลักษณะที่เอื้อต่อการทำงานกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะจำเป็นสำหรับอาชีวดังกล่าว อาจกล่าวได้มีความสอดคล้องกับทักษะแห่งศตวรรษที่ ๒๑ ที่นักเรียนจะต้องมีติดตัวก่อนจบการศึกษา เพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงาน ประกอบด้วย

๑. ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา
(Critical thinking & Problem solving)
๒. ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม
(Creativity & Innovation)
๓. ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์
(Cross-cultural understanding)
๔. ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ
(Collaboration, Teamwork & Leadership)
๕. ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศและรู้เท่าทันสื่อ
(Communications, Information & Media literacy)
๖. ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
(Computing & ICT literacy)
๗. ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้
(Career & Learning skills)

ทั้งนี้ ทักษะจำเป็นสำหรับอาชีพ (soft skills) ที่นับได้ว่ามีความสำคัญในการประกอบอาชีพทุกอาชีพ คือการเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมในการทำงานเป็นอย่างดีมีจิตสำนึกบนพื้นฐานของความถูกต้อง นักเรียนต้องได้รับการสร้างเสริมในเรื่องของความซื่อสัตย์ ความเสียสละ ความขยันและอดทน ความรับผิดชอบ ความตรงต่อเวลา ฯลฯ เพื่อเป็นการปลูกฝัง ให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะนิสัยที่ดี ที่ควรประพฤติปฏิบัติ ในการประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นคุณธรรมสำคัญที่ช่วยให้การทำงานประสบความสำเร็จ

การเตรียมคุณภาพและความพร้อมของนักเรียนเพื่อเข้าสู่โลกของงานและการมีงานทำนับเป็นภารกิจสำคัญของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ในการส่งเสริมนักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจและสร้างเสริมเจตคติที่ดีต่ออาชีพตลอดจนช่วยนักเรียนวางแผนการศึกษาต่อเพื่อประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนในสถานประกอบการและตลาดแรงงานในอนาคต ตลอดจนปรับเปลี่ยนทัศนคติให้ตระหนักในคุณค่าของอาชีพว่าอาชีพเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตรวมทั้งสถานการณ์การทำงานทั้งในและต่างประเทศ และทิศทางพัฒนาตนเพื่อพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในวันข้างหน้า

๑. รายวิชาพื้นฐาน บูรณาการใน ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้
๒. รายวิชาเพิ่มเติม
 - เลือกเรียนตามความสนใจ (Shopping Course)
 - ชุดรายวิชาต่อเนื่อง (Block Course)
๓. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
๔. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (IS)
๕. โครงการอาชีพ
๖. การจัดฐานการเรียนรู้สู่อาชีพ
๗. หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น

โครงสร้างเวลาเรียน

กลุ่มสาระ การเรียนรู้ กิจกรรม	เวลาเรียน (ชั่วโมง)		
	ประถม	ม.ต้น	ม.ปลาย
*กลุ่มสาระ การเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ (รายวิชาพื้นฐาน)	840	880	1,640
*รายวิชา เพิ่มเติม	40 4%	200 17%	1,600 44%
สอดคล้องกับจุดเน้นและความพร้อมของสถานศึกษา			
*กิจกรรม พัฒนาผู้เรียน	120	120	รวม 3 ปี 360
รวมเวลาเรียน ทั้งหมด	ตามที่สถานศึกษากำหนด		

รายวิชาเพิ่มเติม

การยืดหยุ่นโครงสร้างเวลาเรียน

นักเรียนสามารถเลือกเรียน
รายวิชาด้านอาชีพ
ที่หลากหลาย
ตามความถนัดและสนใจ

ตามหลักสูตร 1.51

ตามคำสั่ง สพฐ. การปรับปรุงโครงสร้างเวลาเรียน 61

บทที่ ๒ การเสริมทักษะอาชีพ ในสถานศึกษา

การจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพในสถานศึกษาเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนทุกระดับมีทักษะและศักยภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยเฉพาะในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น การส่งเสริมทักษะอาชีพช่วยให้นักเรียนสามารถก้าวสู่โลกการทำงานหรือการศึกษาต่ออย่างมีคุณภาพ เนื่องจากเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีโอกาสฝึกทักษะและประสบการณ์ ในอาชีพต่าง ๆ สามารถค้นพบความสนใจและความถนัดของตนเอง ซึ่งสถานศึกษาสามารถดำเนินการได้อย่างหลากหลายตามความเหมาะสมและบริบทของสถานศึกษา

เครื่องมือประเมินในการวัดแวວความสนใจ ความถนัด ศักยภาพ บุคลิกภาพทางด้านอาชีพ เพื่อให้นักเรียนรู้จักตนเอง สามารถนำไปวางแผนและประกอบอาชีพ สามารถค้นหาและเลือกใช้ได้จากเว็บไซต์ www.obeccareer.com โดยมีรายละเอียด ชื่อแบบวัด กลุ่มผู้ใช้ วัตถุประสงค์ วิธีใช้ และจุดเด่น

การสำรวจและค้นหาความสนใจและความถนัดด้านอาชีพ

การสำรวจและค้นหาความสนใจและความถนัดด้านอาชีพของนักเรียนนับได้ว่าเป็นความจำเป็นและสำคัญในการเสริมทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียน ที่ต้องดำเนินการเป็นลำดับขั้น ซึ่งการใช้เครื่องมือวัดแวວความถนัดด้านอาชีพ นับได้ว่าเป็นแนวทางหนึ่งที่ทำให้นักเรียนได้สำรวจ รู้จักวิเคราะห์ และค้นพบความต้องการในการพัฒนาทักษะอาชีพ ทำให้นักเรียนมีข้อมูลนำไปประกอบการพิจารณาตัดสินใจวางแผนและสร้างเส้นทางการศึกษาต่อเส้นทางการมืงานทำ

สำหรับเครื่องมือวัดแวວความถนัดด้านอาชีพ ครูแนะแนว/ครูผู้ทำหน้าที่แนะแนว/ครูที่ปรึกษาสามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือช่วยในการเสริมทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพได้ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา ต่อเนื่องถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ได้รวบรวมเครื่องมือวัดแวວความถนัดด้านอาชีพที่เหมาะสมกับผู้เรียนในกลุ่มช่วงวัยต่างๆ (www.obeccareer.com) ดังนี้

แนวทางการเสริมทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ

แบบวัดแววอาชีพ (Career Tools)

๑๖

ลำดับ	หน่วยงาน	ชื่อแบบ	กลุ่มผู้ใช้	วิธีใช้	จุดเด่น	ลิงค์
๑	สำนักวิชาการและมาตรฐาน สพฐ.	แบบวัดความถนัดทางอาชีพนักเรียน ม.๓	นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓	๑. เข้าใช้ผ่านเว็บไซต์ http://guidancecenter.obec.go.th ๒. ทำแบบทดสอบความพร้อมทางอาชีพ ๓. โปรแกรมจะประมวลผลด้านความถนัดทางอาชีพ ออกมา ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านความถนัดด้านข้อมูล ความถนัดด้านบุคคล และความถนัดด้านเครื่องมือ ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจเลือกแนวทางการดำเนินชีวิตในการเลือกอาชีพหรือการทำงานในอนาคต ๔. นำผลของแบบทดสอบมาวิเคราะห์เพื่อเป็นแนวทางการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ	๑. ใช้งานผ่านระบบออนไลน์ ๒. มีการแปลผลชัดเจนเป็นรายบุคคล ๓. เป็นเครื่องมือช่วยยืนยันความชัดเจนในตัวตน ๔. การสรุปผล สามารถประมวลผลเป็นรายห้องเรียน/โรงเรียน/เขต/ประเทศ	http://guidancecenter.obec.go.th/web/

แนวทางการเสริมทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ

ลำดับ	หน่วยงาน	ชื่อแบบ	กลุ่มผู้ใช้	วิธีใช้	จุดเด่น	ลิงค์
๒	สำนักวิชาการและมาตรฐาน สพฐ.	แบบวัดความสนใจในอาชีพ ป.๔-ป.๖	นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖	๑. ดาวนโหลดแบบวัดความสนใจในอาชีพจาก www.obec.go.th พร้อมจัดพิมพ์เอกสารแจกให้นักเรียนคนละ ๑ ชุด ซึ่งมีทั้งหมด ๘ ด้าน ด้านละ ๑๕ ข้อ ๒. ให้นักเรียนทำแบบวัดความสนใจในอาชีพ โดยใช้เวลาประมาณ ๙๐ นาที ๓. ครูและนักเรียนร่วมกันตรวจแบบวัดความสนใจในอาชีพ ๔. แปลผลจากแบบวัดความสนใจในอาชีพ เพื่อดูแนวโน้มความสนใจในอาชีพ	๑. ข้อคำถามสั้นกระชับเข้าใจง่าย ๒. สะดวกในการแปลผล ๓. ค้นพบแนวโน้มความสนใจในอาชีพ ๔. เป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพและวางแผนในการศึกษาต่อ	http://www.obec.go.th/documents/๗๗๔๔๑
๓	กรมการจัดหางาน	แบบทดสอบความพร้อมทางอาชีพ	๑. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ - ๖ ๒. บุคคลทั่วไปที่มีความสนใจ	๑. เข้าเว็บไซต์ของกรมจัดหางาน ๒. เข้าสู่ระบบด้วยการ login - สำหรับคนที่เข้าครั้งแรกให้สมัครสมาชิกใหม่เพื่อขอ username , password - สำหรับคนที่มี User แล้ว ให้กรอกเลขประจำตัวประชาชน และ Password เพื่อเข้าสู่ระบบ	๑. ข้อคำถามเข้าใจง่าย ๒. เหมาะสมกับวัย ๓. การแปลผลของโปรแกรมสามารถครอบคลุมและมีความชัดเจน ๔. เป็นที่รู้จักและสามารถใช้ได้ทุกหน่วยงาน ๕. สามารถใช้งานผ่านในระบบออนไลน์ได้	http://employmentguide.doe.go.th

ลำดับ	หน่วยงาน	ชื่อแบบ	กลุ่มผู้ใช้	วิธีใช้	จุดเด่น	ลิงค์
๓	กรมการจัดหางาน (ต่อ)			๓. เลือกแบบทดสอบความพร้อมทางอาชีพ ๓.๑ Test A แบบทดสอบความสนใจด้านอาชีพ (Vocational Interest) มี ๕๔ ข้อ ๓.๒ Test B แบบทดสอบความถนัดทางอาชีพ (Basic Vocational) มี ๑๘ ข้อ ๓.๓ Test C แบบทดสอบความมั่นใจในตัวเอง (Self - Confidence Test) ๔. กรอกข้อมูลก่อนทำแบบทดสอบ ๕. กรอกข้อมูลก่อนทำแบบทดสอบให้ครบทั้งหมด ๖. โปรแกรมทำความเข้าใจผลแบบทดสอบเพื่อทำการแปลผล ๗. พิมพ์ผลแบบทดสอบเพื่อทำการวิเคราะห์ในการวางแผนทางการศึกษาและอาชีพต่อไป ๘. นำผลของแบบทดสอบมาวิเคราะห์เพื่อเป็นแนวทางการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ		

ลำดับ	หน่วยงาน	ชื่อแบบ	กลุ่มผู้ใช้	วิธีใช้	จุดเด่น	ลิงค์
๔	มหาวิทยาลัยศรีปทุม	แบบทดสอบบุคลิกภาพ	นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ และ ๖	๑. เข้าใช้งานผ่านเว็บไซต์ www.admissionpremium.com ๒. เลือกโปรแกรมค้นหาตัวเอง / โปรแกรมสำรวจอาชีพ ๓. ทำแบบทดสอบตามที่โปรแกรมกำหนด ๔. ระบบทำการประมวลผล ๕. แปลผล ๖. พิมพ์เอกสารการแปลผลเพื่อนำมาวิเคราะห์ในการวางแผนการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ	๑. ช่วยวางแผนการศึกษาต่อเพื่อนำไปสู่อาชีพ ๒. เป็นแนวทางการศึกษาต่อเพื่อนำไปสู่อาชีพ ๓. ครูสามารถเข้าไปดูข้อมูลเพื่อนำข้อมูลมาประกอบการวางแผนการศึกษาต่อให้กับนักเรียน	https://www.admissionpremium.com/careerexplore/
๕	Ai SCT บริษัท ไรร์คิว คอนซัลติ่ง จำกัด สนับสนุนโดย อธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.)	แบบทดสอบค้นหาศักยภาพตนเอง	นักเรียนชั้น ประถมปีที่ ๔-๖ และ มัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓	๑. เข้าใช้งานผ่านเว็บไซต์ www.mycareer.ai โดยสามารถใช้ Facebook user หรือ Email ล็อกอินเข้าใช้งานได้ ๒. กรอกข้อมูล -มหาวิทยาลัย..../คณะ...../สาขาวิชา..... ๓. ทำแบบประเมิน ๔ ด้าน (๑๑๕ ข้อ) -ด้านความฉลาดทางเชาว์ปัญญา ๑๕ ข้อ -ด้านบุคลิกภาพ ๔๐ ข้อ -ด้านความฉลาดทางอารมณ์ ๓๐ ข้อ -ด้านความสนใจ ๓๐ ข้อ ๔. ใช้เวลาทำแบบทดสอบประมาณ ๑๕ นาที ๕. สรุปผลออกมาเป็นเปอร์เซ็นต์ทั้ง ๔ ด้าน	๑. ใช้งานผ่านระบบออนไลน์ ๒. ใช้เวลาไม่มากในการทำแบบทดสอบ ๓. คำถามสั้นกระชับ และง่ายในการทำแบบทดสอบ ๔. ใช้ประกอบการตัดสินใจเลือกคณะและสายการเรียนอย่างมั่นใจ	www.mycareer.ai

ลำดับ	หน่วยงาน	ชื่อแบบ	กลุ่มผู้ใช้	วิธีใช้	จุดเด่น	ลิงค์
๖	บริษัทไทยซัมซุง อิเลคโทรนิคส์ จำกัด	แบบทดสอบค้นพบตนเอง ค้นพบอาชีพ	นักเรียนชั้น ประถมปีที่ ๔ - ๖ และ มัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓	๑.เข้าใช้งานผ่านเว็บไซต์ www.samsungslc.org/scd/ ๒.เลือกโปรแกรมค้นหาตัวเอง / โปรแกรมสำรวจอาชีพ ๓.ให้นักเรียนทำแบบสำรวจพหุปัญญาที่มีคำถาม ๔๐ ข้อ เมื่อนักเรียนทำแบบสำรวจครบทุกข้อแล้วเว็บไซต์แอปพลิเคชันจะแสดงเป็นแผนภูมิพหุปัญญาของนักเรียนแต่ละคน ๔.ให้นักเรียนศึกษาวิดีโอคลิปแนะนำแนวคิดพหุปัญญา ความยาวประมาณ ๗ นาที เพื่อแนะนำให้ผู้เรียนที่ทำแบบสำรวจได้รู้จักกับปัญญาแต่ละด้าน ๕.นักเรียนเลือกชมวิดีโอคลิปที่ตนเองสนใจหรือตามแนวตามแนวพหุปัญญาที่ได้จากการประมวล เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความสำคัญคุณสมบัติ และทักษะของผู้ที่ประกอบอาชีพนั้น ๖.นักเรียนพิจารณาเปรียบเทียบและค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับตัวเองในอนาคต	๑. แบบสำรวจสามารถทำเป็นเอกสารนำมาใช้กับผู้เรียนได้โดยไม่ต้องใช้อินเตอร์เน็ต ๒. มีความสะดวกในการทำแบบสำรวจเพราะสามารถทำในโทรศัพท์เคลื่อนที่ได้หากมีสัญญาณอินเทอร์เน็ต ๓. การประมวลผลรวดเร็วสามารถแสดงเป็นแผนภูมิพหุปัญญาของแต่ละบุคคล ๔. มีวิดีโอคลิปแนะนำอาชีพที่น่าสนใจจำนวน ๕๔ คลิป เพื่ออธิบายความสำคัญคุณสมบัติและทักษะของอาชีพที่น่าสนใจ	www.samsungslc.org/scd/

ลำดับ	หน่วยงาน	ชื่อแบบ	กลุ่มผู้ใช้	วิธีใช้	จุดเด่น	ลิงค์
๗	Eduzone	แบบทดสอบค้นหาตนเอง	๑. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ๒. บุคคลทั่วไปที่สนใจ	๑. เข้าเว็บไซต์ของ www.eduzone.com ๒. เลือกแบบทดสอบตามที่ต้องการ ๓. เข้าสู่ระบบเพื่อทำแบบทดสอบ ๔. ระบบแปลผลแบบทดสอบ ๕. นำผลของแบบทดสอบมาวิเคราะห์เพื่อเป็นแนวทางการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ	๑. ด้านผู้ใช้ - เป็นแบบทดสอบที่สันทัดเข้าใจง่ายและสามารถแปลผลได้อย่างชัดเจน ๒. ด้านโปรแกรม - เป็นข้อมูลที่อัปเดตเพิ่มและสร้างความแม่นยำ	http://ez.eduzones.com/test/
๘	ทรู ปลุกปัญญา	แบบทดสอบความพร้อมทางอาชีพ	๑. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ๒. บุคคลทั่วไปที่มีความสนใจ	๑. เข้าใช้ผ่านเว็บไซต์ www.Truelookpanya.com ๒. ทำแบบทดสอบความพร้อมทางอาชีพ จำนวน ๑๘ ข้อ และแต่ละข้อจะมีข้อย่อย ๓ ข้อ ๓. โปรแกรมจะประมวลผลด้านความถนัดทางอาชีพ ออกมา ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านความถนัดด้านข้อมูล ความถนัดด้านบุคคล และความถนัดด้านเครื่องมือ ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจเลือกแนวทางการดำเนินชีวิตในการเลือกอาชีพหรือการทำงานในอนาคต ๔. นำผลของแบบทดสอบมาวิเคราะห์เพื่อเป็นแนวทางการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ	๑. สามารถทำแบบสอบถามผ่านสมาร์ตโฟน ๒. มีการประมวลผลที่รวดเร็ว และมีรายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะเด่นของบุคลิกภาพ อาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพ และสาขาวิชาที่อาจเลือกศึกษาในอนาคตได้	www.Truelookpanya.com

ลำดับ	หน่วยงาน	ชื่อแบบ	กลุ่มผู้ใช้	วิธีใช้	จุดเด่น	ลิงค์
๙	สำนัก ปลัดกระทรวง ศึกษาธิการ	Application กวดูรู้ที่เรียน	นักเรียนหรือ ผู้ที่สนใจ กำลังหาข้อมูล ที่ศึกษาต่อ	ดาวโหลดและติดตั้ง Application กวดูรู้ที่เรียน	๑. รวบรวมข้อมูลสถาบันการศึกษา จำนวนมากกว่า ๔๐,๐๐๐ สถาบันการศึกษา ๒. การใช้งานง่าย พร้อมด้วยตัวช่วย และข้อมูลที่หลากหลาย เช่น Quiz แบบทดสอบเพื่อค้นหาความถนัด พร้อมฟังก์ชันในการอ่านออกเสียง ไม่ว่าจะค้นหาทุกเรื่องเกี่ยวกับโรงเรียน ก็เจอได้ง่ายๆ ทั้งยังแชร์ความสนใจ ลง Facebook หรือสื่อโซเชียลมีเดีย อื่นๆได้อีกด้วย	https://play.google.com/store/apps/details?id=g.o.moe.click2school
๑๐	ศูนย์เครือข่าย กำลังคน อาชีวศึกษา	การค้นหาตำแหน่ง ว่างงาน	นักเรียนหรือ ผู้ที่สนใจ กำลังหาข้อมูล ตำแหน่งงาน	๑. เข้าใช้ผ่านเว็บไซต์ http://www.v-cop.go.th/v-cop/ ๒. กรอกข้อมูล ตำแหน่ง พื้นที่ วุฒิการศึกษา และกดค้นหา ๓. นำข้อมูลมาประกอบการพิจารณาการเลือก อาชีพ	๑. รวบรวมข้อมูลตำแหน่งงานและสถิติ ต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการจ้างงาน ๒. มีองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ ต่างๆ	http://www.v-cop.go.th/v-cop/

เป้าหมาย

การเสริมทักษะอาชีพในสถานศึกษาจำเป็นต้องเริ่มตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยคำนึงถึงพัฒนาการและความพร้อมของแต่ละช่วงวัยของนักเรียน ดังนี้

ระดับปฐมวัย : เตรียมความพร้อมให้เด็กได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา อย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง โดยจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีความสุขและเหมาะสมตามวัย ส่งเสริมให้นักเรียน เป็นคนดี มีวินัย ซื่อสัตย์ รับผิดชอบ ประหยัด พอเพียง รวมถึงมีโอกาสได้เรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง บุคคลและสภาพแวดล้อม รวมทั้งอาชีพของคนในชุมชน สร้างความร่วมมือกับผู้ปกครอง เพื่อกระตุ้นความรู้สึกรักคิดที่มีต่อตนเองของเด็กเกี่ยวกับอาชีพผ่านประสบการณ์ตามช่วงวัยของนักเรียน เช่น การเล่นเกมบทบาทสมมติในอาชีพตามแบบบุคคลในครอบครัว หรือในโรงเรียน เป็นต้น

ระดับประถมศึกษา : เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมแนะแนว ให้นักเรียนรู้จักอาชีพ และเห็นความสำคัญของอาชีพ (Career Awareness) ทั้งอาชีพของครอบครัว อาชีพในชุมชน อาชีพในท้องถิ่น อาชีพภายในประเทศและอาชีพนานาชาติ รวมทั้งการแนะนำอาชีพ หรือ ปฐมนิเทศอาชีพ (Career Orientation) ให้นักเรียนมีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทำงาน รู้จักใช้เครื่องมืออย่างง่าย ๆ ในการทำงาน และสามารถทำงานด้วยกระบวนการที่ไม่ซับซ้อนได้ สร้างเสริมลักษณะนิสัยในการทำงานที่พึงประสงค์ทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความรับผิดชอบ ขยัน อดทน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดออม รวมถึงใช้พลังงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างประหยัด คุ่มค่า และถูกวิธี เพื่อเป็นพื้นฐานสู่การเรียนรู้อาชีพ และการฝึกทักษะอาชีพในระดับที่สูงขึ้น

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น : การจัดหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนรู้จักตนเอง ค้นพบตนเอง สามารถตัดสินใจวางแผนศึกษาต่อเพื่อเข้าสู่อาชีพ หรือออกไปประกอบอาชีพต่อไปในอนาคต โดยผ่านการสำรวจความถนัด ความสนใจ ความสามารถของตนเอง (Career Exploration) เรียนรู้ความแตกต่างของอาชีพ และค้นหาความต้องการของตนเองเพื่อเป็นแนวทางในการเลือกอาชีพที่เหมาะสม นักเรียนได้รับประสบการณ์ฝึกทักษะ และเตรียมคุณลักษณะที่จำเป็นของอาชีพต่าง ๆ อย่างหลากหลาย สามารถวางแผนการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งสายสามัญและสายอาชีพ หรือเรียนควบคู่ทั้งสายสามัญ และสายอาชีพ (ระบบทวิศึกษา) และเชื่อมโยงการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาอย่างมีเป้าหมาย หรือกรณีที่ไม่ประสงค์จะศึกษาต่อก็สามารถนำทักษะอาชีพที่ตกผลึกในตัวนักเรียนไปประยุกต์ใช้ในการประกอบสัมมาอาชีพเลี้ยงตนเองได้ต่อไป

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย : เตรียมนักเรียนเข้าสู่การประกอบอาชีพ (Career Preparation) ศึกษาต่อในสาขาอาชีพที่ตนถนัด สถานศึกษาควรจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนเพื่อวางพื้นฐานความรู้และทักษะทางอาชีพเฉพาะทางมากขึ้น โดยอาจจัดเป็นแผนการเรียนที่มีจุดเน้นและเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อให้นักเรียน ได้เลือกเรียนตามความถนัดและความต้องการของตน มีโอกาสได้รับประสบการณ์และฝึกทักษะทางอาชีพ รวมถึงการปรับตัวเข้ากับอาชีพ (Career Assimilation) โดยทดลองฝึกปฏิบัติงานในสถานการณ์จริงหรือ สถานการณ์จำลอง

แนวทางการเสริมทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ

การเสริมทักษะอาชีพในหลักสูตรสถานศึกษา

การเสริมทักษะอาชีพในหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้นักเรียนได้รับการฝึกทักษะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพ เห็นคุณค่าของอาชีพสุจริต และเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ การดำเนินการต้องอาศัยความร่วมมือของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา รวมทั้งบุคลากรที่เกี่ยวข้องภายนอกสถานศึกษา เพื่อระดมความคิด และประสบการณ์มาใช้ในการกำหนดหลักสูตรและพัฒนาให้นักเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนด และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม มีความสอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการของนักเรียน ความพร้อมของสถานศึกษา ความต้องการของตลาดงานและแนวโน้มลักษณะงานในอนาคต การพิจารณาเลือกจัดเสริมทักษะอาชีพในหลักสูตรสถานศึกษา มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ สำรวจและวิเคราะห์งานอาชีพที่นักเรียนสนใจ

สำรวจงานอาชีพที่นักเรียนสนใจผ่านกระบวนการต่างๆ ทั้งการใช้แบบวัดแวว/กระบวนการแนะแนวอาชีพและการศึกษาต่อ นำข้อมูลมาวิเคราะห์ เปรียบเทียบความสอดคล้องกับตลาดงาน จากความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น แผนความต้องการของจังหวัด สำนักงานจัดหางานจังหวัด สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน เป็นต้น

ขั้นตอนที่ ๒ ประสานความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องในการกำหนดความรู้ ทักษะอาชีพ และคุณลักษณะที่จำเป็น

ประสานและร่วมมือกับผู้ประกอบการ กลุ่มอาชีพอิสระ วิชาชีพท้องถิ่น ครูผู้สอนพิจารณาความรู้ ทักษะอาชีพ และคุณลักษณะที่นักเรียนต้องใช้ในการประกอบอาชีพ ระยะเวลาการจัดเสริมทักษะอาชีพ การใช้สื่อ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ และสถานที่ฝึกประสบการณ์

ขั้นตอนที่ ๓ นำไปใช้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรสถานศึกษา

สถานศึกษานำแผนการจัดเสริมทักษะอาชีพเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรสถานศึกษา แล้วเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อนำไปจัดเสริมทักษะอาชีพให้นักเรียนได้ค้นหา ความถนัด ความต้องการ ค้นพบตัวตน วางแผนเส้นทางการศึกษาต่อโดยใช้ร่วมกับเครื่องมือประเมิน บุคลิกภาพ และความถนัดของนักเรียนที่สอดคล้องกับอาชีพ และผลการเรียนที่เป็นรายวิชาพื้นฐาน รายวิชาเพิ่มเติม และผลการประเมินกิจกรรมพัฒนานักเรียน

ขั้นตอนที่ ๔ กำหนดเนื้อหาสาระ และแนวทางการวัดและประเมินผล

กำหนดเนื้อหาสาระภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ การฝึกทักษะ การสร้างคุณลักษณะที่จำเป็นที่สอดคล้องกับอาชีพ ให้นักเรียนได้มีโอกาสลงมือปฏิบัติจากสถานการณ์จำลอง หรือสถานการณ์จริง เพื่อให้ได้รับประสบการณ์ในการแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจากกระบวนการการทำงาน จัดทำเครื่องมือวัดผลด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามสภาพจริง โดยออกแบบเครื่องมือวัดผลตามระดับคุณภาพในแต่ละขั้นตอน และประเมินชิ้นงาน

แนวทางเสริมทักษะอาชีพในหลักสูตรสถานศึกษา

การเสริมทักษะอาชีพในหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาสามารถดำเนินการในวิธีการที่หลากหลาย ประกอบด้วย การบูรณาการในรายวิชาพื้นฐาน ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ การจัดรายวิชาเพิ่มเติมอาชีพ การศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเองเกี่ยวกับอาชีพ การจัดโครงงานอาชีพ การจัดฐานการเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพ การเสริมทักษะอาชีพ ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หลักสูตรวิชาชีพพระยาสัน ทำให้เกิดการปลูกฝังลักษณะนิสัยในการทำงาน เพื่อให้นักเรียนพัฒนาไปสู่การประกอบอาชีพ ดังนี้

๑. การเสริมทักษะอาชีพในรายวิชาพื้นฐาน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ ๙๒๒/๒๕๖๑ เรื่อง การปรับปรุงโครงสร้างเวลาเรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ได้กำหนดกรอบโครงสร้างเวลาเรียนสำหรับรายวิชาพื้นฐาน ใน ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ ๑) ภาษาไทย ๒) คณิตศาสตร์ ๓) วิทยาศาสตร์ ๔) สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ๕) สุขศึกษาและพลศึกษา ๖) ศิลปะ ๗) การงานอาชีพ และ ๘) ภาษาต่างประเทศ โดยหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ได้กำหนดเวลาเรียนของรายวิชาพื้นฐาน ในระดับประถมศึกษารวมจำนวน ๘๔๐ ชั่วโมงต่อปี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นรวมจำนวน ๘๘๐ ชั่วโมง หรือ ๒๒ หน่วยกิตต่อปี และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายรวม ๓ ปี จำนวน ๑,๖๔๐ ชั่วโมง หรือ ๔๑ หน่วยกิต

สถานศึกษาสามารถจัดสอนเสริมทักษะอาชีพได้อย่างหลากหลายที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ในรายวิชาพื้นฐาน โดยเฉพาะรายวิชาพื้นฐานในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ซึ่งมีมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่มุ่งเน้นการพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการปฏิบัติงาน และประกอบอาชีพโดยตรง รวมถึงการปลูกฝังลักษณะนิสัยในการทำงาน ให้นักเรียนในลักษณะ Content - free รวมทั้งสถานศึกษาสามารถบูรณาการเนื้อหา (สาระการเรียนรู้) อาชีพและกิจกรรมการเรียนการสอนอาชีพได้ทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการ เพื่อพัฒนานักเรียนไปสู่การประกอบอาชีพได้

๒. การเสริมสร้างทักษะอาชีพในรายวิชาเพิ่มเติม

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ ๙๒๒/๒๕๖๑ เรื่อง การปรับปรุงโครงสร้างเวลาเรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ได้กำหนดกรอบโครงสร้างเวลาเรียนสำหรับรายวิชาเพิ่มเติม ดังนี้

ระดับประถมศึกษา จัดเวลาเรียนเพิ่มเติม โดยจัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติม หรือกิจกรรมเพิ่มเติม ให้สอดคล้องกับจุดเน้นและความพร้อมของสถานศึกษา และเกณฑ์การจบหลักสูตร เฉพาะระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓ สถานศึกษาอาจจัดให้เป็นเวลาสำหรับสาระการเรียนรู้พื้นฐานในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จัดเวลาเรียนเพิ่มเติม โดยจัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติมหรือกิจกรรมเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับจุดเน้นและความพร้อมของสถานศึกษา และเกณฑ์การจบหลักสูตร

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จัดเวลาเรียนเพิ่มเติม โดยจัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติมหรือกิจกรรมเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับจุดเน้นและความพร้อมของสถานศึกษา และเกณฑ์การจบหลักสูตร

ทั้งนี้ สถานศึกษาสามารถจัดเวลาเรียนสำหรับการเสริมทักษะอาชีพในรายวิชา/กิจกรรมที่สถานศึกษาจัดเพิ่มเติมตามความพร้อมและจุดเน้น โดยระดับประถมศึกษาจัดเวลาเรียนปีละไม่น้อยกว่า ๔๐ ชั่วโมงต่อปี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจัดเวลาเรียนปีละไม่น้อยกว่า ๒๐๐ ชั่วโมง หรือ ๕ หน่วยกิตต่อปี และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจัดเวลาเรียนรวม ๓ ปี ไม่น้อยกว่า ๑,๖๐๐ ชั่วโมง หรือ ๔๐ หน่วยกิตตามความพร้อมและบริบทของสถานศึกษา ความต้องการและความถนัดของผู้เรียน

ซึ่งสถานศึกษาสามารถจัดเสริมทักษะอาชีพเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ความแตกต่างของอาชีพ ความรู้และทักษะที่ต้อง มีในการประกอบอาชีพ เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสสำรวจ ค้นพบความถนัด ความสนใจของตนเองเพื่อคิดวางแผนการศึกษาสู่อาชีพ หรือออกไปประกอบอาชีพได้

การจัดรายวิชาเพิ่มเติมอาชีพให้นักเรียนได้เรียนรู้ และฝึกปฏิบัตินั้น ด้วยบริบทความพร้อมของสถานศึกษาที่มีความแตกต่างกัน สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาได้จัดทำคลังบทเรียนเสริมทักษะอาชีพ (www.obeccareer.com) เป็นแหล่งเรียนรู้ที่เก็บรวบรวมข่าวสารแนวโน้มอาชีพ ข่าวประชาสัมพันธ์อาชีพพัฒนาทักษะอาชีพ การพัฒนาทักษะจำเป็นสำหรับอาชีพแบบวัดแววอาชีพ เพื่อให้สถานศึกษานำไปใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนอาชีพต่อไป

แนวทางการเสริมทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ

สถานศึกษาสามารถดำเนินการจัดรายวิชาเพิ่มเติมอาชีพ ได้หลายรูปแบบ ดังนี้

๒.๑ จัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติมอาชีพหลากหลายให้นักเรียนเลือกเรียนตามความสนใจ (Shopping Course) โดยแต่ละรายวิชา นักเรียนได้เรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ ฝึกทักษะที่จำเป็น และคุณลักษณะที่จำเป็นต่ออาชีพที่สามารถเรียนจบภายในรายวิชานั้น เพื่อสำรวจ ค้นพบความถนัด ความสนใจทางอาชีพ เช่น รายวิชาช่างขนมไทย ช่างแต่งหน้า ช่างถ่ายภาพ ช่างสี ช่างเขียน การสร้าง ภาพเคลื่อนไหว การปลูกพืชผักอินทรีย์ เป็นต้น

๒.๒ จัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติมอาชีพให้เรียนต่อเนื่องเป็นชุดรายวิชา (Block Course) แบ่งเป็น ๓ แบบ ได้แก่

๒.๒.๑ ชุดรายวิชามุ่งสู่อาชีพเฉพาะ เป็นรายวิชาที่นักเรียนได้เรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และ ฝึกทักษะ รวมถึงการเตรียมคุณลักษณะที่จำเป็นเฉพาะอาชีพ เช่น ชุดรายวิชา การสร้าง เว็บเพจ ๑ และ ๒ การสร้างภาพเคลื่อนไหว ๑ และ ๒ คอมพิวเตอร์กราฟิก ๑ และ ๒ เป็นต้น

๒.๒.๒ ชุดรายวิชาที่เป็นพื้นฐานทางวิชาการสู่อาชีพ เพื่อการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และส่งเสริม การประกอบอาชีพ โดยจัดให้เรียนต่อเนื่องเป็นชุดรายวิชา เช่น คณิตศาสตร์เพิ่มเติม ๑ คณิตศาสตร์เพิ่มเติม ๒ ชีววิทยาเพื่อสุขภาพ ๑ ชีววิทยาเพื่อสุขภาพ ๒ ชีววิทยาเพื่อสุขภาพ ๓ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ๑ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ๒ ซึ่งวิชาเหล่านี้ นักเรียนสามารถนำไปสู่การประกอบอาชีพอิสระเพื่อหารายได้ ระหว่างเรียน เช่น การสอนพิเศษวิชาต่าง ๆ เป็นต้น

๒.๒.๓ ชุดรายวิชามุ่งค้นหาอาชีพ เป็นรายวิชาที่นักเรียนได้เรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และฝึกทักษะ รวมถึงการเตรียมคุณลักษณะที่จำเป็นต่ออาชีพ โดยสถานศึกษากำหนดเป็น ชุดรายวิชาให้นักเรียนเรียน หลายอาชีพในกลุ่มอาชีพเดียวกัน แต่ละอาชีพใช้เวลาเรียนสั้น ๆ ภายใน ๑ รายวิชา เช่น อาชีพในกลุ่มเกษตรกรรม กลุ่มงานช่าง กลุ่มคหกรรม เป็นต้น จัดเป็น ๓ ฐานอาชีพใน ๑ รายวิชา เช่น อาชีพในกลุ่มเกษตรกรรม จัดเป็นฐานการปลูกพืชสมุนไพร ฐานการเลี้ยงไก่ไข่ และฐานการทำ ปุ๋ยชีวภาพ เรียนประมาณ ๖ สัปดาห์ต่อ ๑ ฐาน

การจัดการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติมอาชีพสามารถจัดได้ทั้งภายในห้องเรียน นอกห้องเรียน โดยจัดในสถานปฏิบัติงาน สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ ฯลฯ ทั้งนี้ให้ขึ้นอยู่กับสภาพ ความพร้อม ของสถานศึกษา นักเรียน และดุลยพินิจของผู้สอน การจัดการเรียนการสอนต้องเน้นให้นักเรียน เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง การศึกษาค้นคว้า ฝึกประสบการณ์การทำงาน นำเสนอผลงาน/ผลิตภัณฑ์ และสรุปลงค์ความรู้เป็นรายบุคคล เป็นคู่ และเป็นกลุ่ม การจัดตารางเรียนของรายวิชาเพิ่มเติมอาชีพ อาจจัดเวลา สำหรับการเรียนการสอนแต่ละครั้งไม่เท่ากัน โดยคำนึงถึงความยากง่ายของสิ่งที่เรียน และช่วงเวลา การฝึกปฏิบัติ

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เน้นการวัดตามสภาพจริง (Authentic Assessment) โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย เพื่อวัดและประเมินผลทั้งความรู้ ความคิด ความสามารถในการปฏิบัติงาน ทักษะ กระบวนการทำงาน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการทำงาน เจตคติ คุณธรรม จริยธรรม รวมถึงการฝึกให้นักเรียนประเมินตนเอง ทั้งด้านความคิด และความรู้สึก โดยให้นักเรียนนำเสนอผลงานของตนว่ามีขั้นตอน กระบวนการทำอย่างไร มีจุดบกพร่องจุดดีตรงไหน นักเรียนได้ความรู้อะไรบ้าง และนักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่องานที่ทำ ขณะเดียวกันก็ เปิดโอกาสให้เพื่อน ๆ ได้วิพากษ์วิจารณ์งานของนักเรียน อันจะนำไปสู่ความภาคภูมิใจ

๓. การจัดรายวิชาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเกี่ยวกับอาชีพ

โรงเรียนมาตรฐานสากลได้กำหนดให้จัดรายวิชาเพิ่มเติมในลักษณะ Block Courses คือ การจัดรายวิชาศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ซึ่งสามารถนำมาจัดเพื่อเสริมความรู้และทักษะอาชีพ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษาอาชีพที่ตนสนใจ โดยจัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติม ๒ รายวิชา ที่เรียนต่อเนื่องกัน ภาคเรียนละ ๑ รายวิชา และกิจกรรมพัฒนานักเรียน เรียนในชั้นปีใดก็ได้ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ดังนี้

รายวิชาเพิ่มเติมที่ ๑ การศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ (Research and Knowledge Formation – IS ๑) เวลาเรียน ๑-๑.๕ หน่วยกิต ในรายวิชานี้ เป็นการศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ โดยนักเรียนเลือกประเด็นที่สนใจในการเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพ เพื่อกำหนดประเด็นปัญหา ตั้งสมมติฐาน ค้นคว้า แสวงหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ และฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างองค์ความรู้ โดยครูผู้สอนต้องพิจารณาให้เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของนักเรียน ความยากง่ายของชิ้นงานหรือภาระงาน ที่ปฏิบัติต้องเหมาะสม

รายวิชาเพิ่มเติมที่ ๒ การสื่อสารและการนำเสนอ (Communication and Presentation – IS ๒) เวลาเรียน ๑-๑.๕ หน่วยกิต ในรายวิชานี้ เป็นการเรียนรู้ต่อเนื่องจากรายวิชาแรก โดยการนำสิ่งที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับอาชีพจากรายวิชา IS ๑ มาเขียนรายงาน หรือเอกสารทางวิชาการและนำเสนอ เพื่อสื่อสารถ่ายทอดข้อมูลความรู้ให้ผู้อื่นเข้าใจ

กิจกรรมพัฒนานักเรียน การนำองค์ความรู้ไปใช้บริการสังคม (Social Service Activity: IS ๓) เป็นการทำกิจกรรมที่เชื่อมโยงจากการเรียน IS ๒ โดยนักเรียนนำสิ่งที่เรียนรู้หรือประสบการณ์ทางอาชีพไปประยุกต์ใช้ในการทำประโยชน์ต่อสังคมในการจัดการเรียนรู้ นักเรียนจะเปลี่ยนบทบาทจากการเป็นผู้รับความรู้ เป็นผู้ตระหนักในสำคัญ ของกระบวนการศึกษาค้นคว้าของตนเอง เห็นคุณค่า การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำความรู้ไปใช้ โดยเห็นว่าแหล่งเรียนรู้มีหลากหลาย และครูผู้สอนเป็นส่วนหนึ่งของแหล่งเรียนรู้ ที่นักเรียนสามารถแลกเปลี่ยนความเห็น ขอความช่วยเหลือเมื่อศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

การวัดและประเมินผลรายวิชาการศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ (Research and Knowledge Formation – IS ๑) และการสื่อสารและการนำเสนอ (Communication and Presentation - IS ๒) ต้องประเมินและตัดสินผลการเรียนโดยให้ระดับผลการเรียนรู้รายวิชาตามเกณฑ์ ที่สถานศึกษากำหนดและกิจกรรมการนำองค์ความรู้ไปใช้บริการสังคม (Social Service Activity – IS ๓) ให้วัดและประเมินผลการวางแผนการปฏิบัติกิจกรรม ตามแผนที่กำหนดและการสรุปรายงานผลการปฏิบัติกิจกรรม โดยให้ผลการประเมินเป็นผ่าน/ไม่ผ่าน ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

แนวทางการเสริมทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ

๔. การจัดโครงการอาชีพ

โครงการอาชีพเป็นเครื่องมือและวิธีการจัดการเรียนรู้ที่มีประโยชน์อย่างยิ่งในการสอนกระบวนการทำงานและวางรากฐานทักษะทางอาชีพแก่นักเรียนทั้งอาชีพที่มีลักษณะเป็นงานผลิตและ/หรืองานบริการ รวมถึงการปลูกฝังเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพแก่นักเรียน เป็นการจัดการเรียนรู้งานอาชีพที่ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงในอาชีพตามความต้องการหรือความสนใจของนักเรียนจนครบกระบวนการ เพื่อค้นหาคำตอบด้วยตนเอง เริ่มตั้งแต่การวิเคราะห์ การวางแผน การปฏิบัติงาน การจัดการกับผลผลิต การจัดจำหน่าย การให้บริการ รวมทั้งการจัดการรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตหรือการให้บริการ โดยมีครูเป็นที่ปรึกษาการปฏิบัติโครงการอาชีพ ซึ่งโครงการอาชีพอาจจัดทำโดยการรวมกลุ่มนักเรียนที่มีความสนใจในเรื่องเดียวกันได้ ในหนึ่งห้องเรียนอาจมีโครงการอาชีพแตกต่างกันได้ตามความถนัด ความพร้อมและความสนใจของนักเรียน สถานศึกษาสามารถจัดให้นักเรียนได้ทำโครงการอาชีพในกลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยีโดยตรง หรืออาจเป็นโครงการที่บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ได้

การเสริมทักษะอาชีพด้วยโครงการอาชีพ จะต้องพิจารณาให้เหมาะสมกับวัย และวุฒิภาวะของนักเรียน ควรจัดตามความจำเป็น ไม่ควรให้มากเกินไป หรือในการดำเนินงานต้องไม่มีค่าใช้จ่ายสูงเกินไป และครูผู้สอนต้องดูแลให้คำปรึกษาตลอดกระบวนการ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด ต่อการเรียนรู้และพัฒนาทักษะของนักเรียน

ตัวอย่าง การเสนอโครงการอาชีพ มีหัวข้อสำคัญ ดังนี้

๑. ชื่อโครงการอาชีพ
๒. ผู้จัดทำ / ที่ปรึกษา
๓. เหตุผล ความสำคัญ
๔. วัตถุประสงค์
๕. เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ปฏิบัติงาน งบประมาณ
๖. วิธีการดำเนินงาน
๗. แผนการปฏิบัติงาน (ระยะเวลาในการดำเนินงาน)
๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ
๙. เอกสารอ้างอิง

เมื่อดำเนินโครงการอาชีพเสร็จแล้ว สถานศึกษาอาจจัดนิทรรศการเพื่อให้นักเรียนแลกเปลี่ยนองค์ความรู้จากการทำโครงการอาชีพโดยจัดทำโปสเตอร์ประกอบการนำเสนอต่อหน้ากลุ่มคน รวมทั้งแสดงผลงานผลิตภัณฑ์ หรือข้อค้นพบจากการทำโครงการอาชีพ

แนวทางการเสริมทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ

๕. การจัดการการเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพ

สถานศึกษาสามารถพัฒนาสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่มีอยู่จัดเป็นฐานการเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพ เพื่อให้นักเรียนศึกษาหาความรู้จากสถานที่จริง เป็นการสร้างประสบการณ์ตรงที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง ให้กับนักเรียน ซึ่งแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ภายในโรงเรียนก็จะช่วยให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ พร้อมทั้งสำนึก และตระหนักเห็นคุณค่าความสำคัญของอาชีพ สถานศึกษาสามารถจัดรายวิชาพื้นฐาน รายวิชาเพิ่มเติม อาชีพ และกิจกรรมพัฒนานักเรียน โดยจัดการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาอาชีพสอดคล้องกับฐานการเรียนรู้ ที่มีในสถานศึกษา หรือใช้ฐานการเรียนรู้เป็นแหล่งเรียนรู้อาชีพตามความสนใจของนักเรียนที่จะเรียนรู้ ด้วยตนเอง โดยจัดแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับฐานการเรียนรู้ เตรียมให้นักเรียนได้เรียนรู้ และฝึกปฏิบัติงานอาชีพในฐานการเรียนรู้ ที่จัดเตรียมไว้ อาจหมุนเวียนกลุ่มนักเรียนเข้าศึกษาหาความรู้ จากฐานการเรียนรู้ ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามแต่ละฐานการเรียนรู้ภายใต้การดูแลของครู หรือผู้ที่มีหน้าที่ ประจําฐานการเรียนรู้ ที่จะให้คำแนะนำ อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ และประเมินผลการเรียนรู้ ของนักเรียน

๖. การเสริมทักษะอาชีพในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ได้กำหนดกิจกรรมพัฒนานักเรียนไว้ ๓ ลักษณะ ได้แก่ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ โดยมี เวลา ทำกิจกรรมรวม ๑๒๐ ชั่วโมงต่อปี กิจกรรมนักเรียนเป็นอีกกิจกรรมหนึ่งที่สามารถใช้ในการเติมเต็ม ความรู้ ความชำนาญและประสบการณ์ของนักเรียนเกี่ยวกับอาชีพให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อค้นพบความถนัด ความสนใจของตนเอง และพัฒนาตนเองให้เต็มตามศักยภาพ ในการจัดกิจกรรมตามความถนัดและ ความสนใจของนักเรียน หรือชุมนุม/ชมรม มีหลักการสำคัญ คือ

๑. จัดตามความถนัดและความสนใจของนักเรียน โดยมีครูเป็นที่ปรึกษา
๒. จัดให้นักเรียนช่วยกันคิด ช่วยกันทำ และช่วยกันแก้ปัญหา
๓. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของนักเรียน

๔. จัดให้เหมาะสมกับวัย และวุฒิภาวะของนักเรียน รวมทั้งบริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น สถานศึกษาสามารถจัดกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจของนักเรียน หรือชุมนุม/ชมรมเพื่อให้ นักเรียนรู้จักอาชีพ มีทักษะพื้นฐานการปฏิบัติงานตามอาชีพและสร้างเจตคติที่ดีต่ออาชีพ รวมถึงสร้างเสริม นิสัยในการทำงาน การใช้เทคโนโลยี การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจ ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน ระเบียบ วินัยในการทำงานซึ่งเป็นคุณลักษณะที่จำเป็นของอาชีพต่าง ๆ

สถานศึกษาควรประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนได้เลือกกิจกรรมอาชีพตามความสนใจโดยสถานศึกษา เสนอกิจกรรมอาชีพให้นักเรียนเลือก หรือนักเรียนมีความสนใจตรงกันรวมกลุ่มกันเสนอกิจกรรมอาชีพจาก สถานศึกษาจัดให้ ซึ่งอาจเรียกชื่อเป็นชุมนุมอาชีพ หรือชมรมอาชีพ แล้วแต่ตกลงกันในกลุ่ม

๗. หลักสูตรวิชาชีพพระยະสัน

สถานศึกษาสามารถประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาใกล้เคียง อาทิเช่น วิทยาลัยการอาชีพ วิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี วิทยาลัยสารพัดช่าง เป็นต้น เพื่อร่วมกันในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยະสันเพิ่มเติมตามความสนใจของผู้เรียน จากการที่สถานศึกษาสามารถดำเนินการเสริมทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพภายในสถานศึกษา เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เสริมสร้างทักษะและฝึกประสบการณ์อาชีพจากผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเพิ่มเติมในอาชีพต่าง ๆ

เกณฑ์การจบการศึกษา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดเกณฑ์กลางสำหรับการจบการศึกษาเป็น ๓ ระดับ คือ ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

๑. เกณฑ์การจบระดับประถมศึกษา

๑.๑ นักเรียนเรียนรายวิชาพื้นฐานและรายวิชา/กิจกรรมเพิ่มเติม โดยเป็นรายวิชาพื้นฐานตามโครงสร้างเวลาเรียนที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด และรายวิชา/กิจกรรมเพิ่มเติมตามที่สถานศึกษากำหนด

๑.๒ นักเรียนมีผลการประเมินรายวิชาพื้นฐาน ผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

๑.๓ นักเรียนมีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

๑.๔ นักเรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

๑.๕ นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนานักเรียนและมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

๒. เกณฑ์การจบระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

๒.๑ นักเรียนเรียนรายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติม โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน ๖๖ หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมตามที่สถานศึกษากำหนด ๑๗

๒.๒ นักเรียนต้องได้หน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๗๗ หน่วยกิต โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน ๖๖ หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมไม่น้อยกว่า ๑๑ หน่วยกิต

๒.๓ นักเรียนมีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนในระดับผ่านเกณฑ์การประเมิน ตามที่สถานศึกษากำหนด

๒.๔ นักเรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

๒.๕ นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนานักเรียนและมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

แนวทางการเสริมทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ

๓. เกณฑ์การจบระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

๓.๑ นักเรียนเรียนรายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติม โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน ๔๑ หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมตามที่สถานศึกษากำหนด

๓.๒ นักเรียนต้องได้หน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๗๗ หน่วยกิต โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน ๔๑ หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต

๓.๓ นักเรียนมีผลการประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

๓.๔ นักเรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

๓.๕ นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนานักเรียนและมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

การสร้างเสริม ประสบการณ์อาชีพ

บทที่
๓

การสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพในชั้นเรียน

การสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพนอกชั้นเรียน

Work Experience

หลังเลิกเรียน

วันเสาร์
วันอาทิตย์

ในช่วง
การปิดภาคเรียน

นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ฝึกประสบการณ์ช่วงปิดภาคเรียนที่ ๑ เป็นระยะเวลา ๒ สัปดาห์

เส้นทางการปฏิบัติงาน

ลักษณะงาน/สถานที่

การสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ

๑. เป็นอาชีพ/งานที่นักเรียนถนัด/สนใจ
๒. งานที่เรียนรู้ไม่เป็นอันตราย
๓. ภาระงานเหมาะสมกับวัยของนักเรียน
๔. กำหนดช่วงเวลาทำงานที่เหมาะสมในแต่ละวัน

ชัดเจนแนวทาง แรงฝึก แรงพัฒนา

ม.
๔-๖

รู้ สนใจ ถนัด ชัดเรื่องอาชีพ

ม.
๑-๓

จัดกลุ่มอาชีพ และฝึกความสนใจ

ป.
๔-๖

เรียนเล่น เป็นอาชีพ

ป.
๑-๓

เตรียมความพร้อมอาชีพ

ปฐมวัย

ลองแล้ว กด Like ถูกใจ ใช่เลย... อาชีพของเรา

บทที่ ๓ การสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ (Work Experience)

การสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพเป็นการเปิดและสร้างโอกาสให้นักเรียนได้สัมผัสและทดลองทำงานที่ตนเองสนใจ เพื่อประกอบการตัดสินใจในการเลือกเส้นทางการศึกษาต่อและการมีงานทำ รวมทั้งเป็นการสร้างโลกทัศน์ทางปัญญารวมมองที่ส่งเสริมให้บุคคลมีความรู้ความสามารถในการประกอบกิจการงานต่าง ๆ ได้ประสบความสำเร็จอย่างมีคุณภาพ โดยเฉพาะการดำเนินการด้านอาชีพที่ต้องอาศัยประสบการณ์ที่หลากหลายเพื่อให้บุคคลประกอบอาชีพเลี้ยงตนให้ประสบความสำเร็จ ดังนั้น การสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียนในยุคปัจจุบันที่ความเปลี่ยนแปลงทางสังคมส่งผลต่อวิถีชีวิตและโลกของงานอาชีพ โดยเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ๓ ซึ่งเป็นรอยต่อสำคัญของการตัดสินใจที่เชื่อมต่อกับอาชีพในอนาคต

ความหมาย

การสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ (Work Experience) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ หมายถึง กระบวนการดำเนินการให้นักเรียนได้สำรวจ รู้จัก และค้นพบตนเองและอาชีพเข้าสู่โลกของการทำงานตามสภาพจริงในสถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้ เพื่อเรียนรู้โลกของอาชีพสร้างเสริมประสบการณ์และพัฒนาคุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน

แนวทางการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ

การสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพสามารถดำเนินการได้ ๒ ลักษณะ คือ

๑. การสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพในชั้นเรียน หมายถึง การจัดประสบการณ์ให้นักเรียนได้สำรวจและรู้จักตนเองเกี่ยวกับอาชีพที่เหมาะสมกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจ รวมทั้งบุคลิกภาพโดยการเสริมทักษะอาชีพผ่านหลักสูตรสถานศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย การใช้กระบวนการและกิจกรรมแนะแนวในชั้นเรียน เช่น แบบวัดความสนใจในอาชีพ แบบวัดบุคลิกภาพ และแบบวัดความถนัด เป็นต้น

๒. การสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพนอกชั้นเรียน หมายถึง สนับสนุนและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้สัมผัสโลกของการทำงานตามสภาพจริงจากครอบครัว/สถานประกอบ/แหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อการสำรวจโลกของอาชีพ เสริมสร้างทักษะพื้นฐานอาชีพ และพัฒนาคุณลักษณะการทำงาน เช่น การสัมผัสงาน การเยี่ยมชมสถานประกอบการ เรียนรู้จากภูมิปัญญาชาวบ้าน การฝึกงาน เป็นต้น

ตัวอย่าง กิจกรรมสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ

พัฒนาการทางอาชีพตามช่วงวัย	ระดับชั้น	(ตัวอย่าง) การสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ
เรียนเล่นเป็นอาชีพ	ป.๑ อาชีพที่ฉันทัด ป.๒ อาชีพที่ฉันทัด ป.๓ อาชีพที่ฉันทัด	๑. ช่วยพ่อ แม่ ผู้ปกครอง ทำงานในบ้าน ๒. ช่วยเหลือกิจการของครอบครัว ๓. กิจกรรมในโรงเรียน เช่น กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมแนะแนว ชมรม ชุมนุม กิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่อาชีพ ฯลฯ
จัดกลุ่มอาชีพ และฝึกตามความสนใจ	ป.๔ อาชีพที่ฉันทัดค้นพบ ป.๕ อาชีพที่ฉันทัดทำเป็น ป.๖ อาชีพที่ฉันทัดเก่ง	๑. ฝึกอาชีพในครอบครัว ๒. รายวิชาเพิ่มเติม shopping Course ๓. ฐานการเรียนรู้อาชีพ
รู้ สนใจ ถนัด ชัด เรื่องอาชีพ	ม.๑ อาชีพที่ฉันทัดฝึกในโรงเรียน ม.๒ และ ม.๓ อาชีพที่ฉันทัดฝึกประสบการณ์ ในสถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้/ผู้รู้สู่อาชีพ ที่ฉันทัดชำนาญ	๑. รายวิชาเพิ่มเติม Block Course และ shopping Course ๒. ศึกษา ฝึกประสบการณ์อาชีพในแหล่งเรียนรู้/สถานประกอบการ ๓. ฝึกอาชีพในชุมชน หน่วยงานในท้องถิ่นใกล้บ้าน ๔. ฝึกการเป็นผู้ประกอบการ
ชัดเจนแนวทางเร่งฝึก เร่งพัฒนา	ม.๔ ID-Plan สู่การประกอบอาชีพของฉันทัด ม.๕ Profile สู่การวางแผนการเรียน และการประกอบอาชีพของฉันทัด ม.๖ ตัดสินใจและพัฒนาสู่อาชีพ	๑. รายวิชาเพิ่มเติม Block Course และ shopping Course ๒. ฝึกประสบการณ์อาชีพในสถานประกอบการ/แผนการเรียนรู้ ๓. ฝึกงานและการจัดทำแฟ้มสะสมงาน (Portfolio) ๔. ห้องเรียนพิเศษ ห้องเรียนดนตรี ห้องเรียนกีฬา ห้องเรียนอาชีพ ๕. ทวิศึกษา ห้องเรียนอาชีพ ๖. ติดตามผู้ปกครองไปทำงาน/ประกอบอาชีพ

สถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้

ลักษณะสถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้ในการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ ควรเป็นสถานที่ที่มีความปลอดภัย ไม่เป็นแหล่งอบายมุข รวมทั้งยินดีให้การสนับสนุนการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพแก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

สถานประกอบการและแหล่งเรียนรู้ที่โรงเรียนจัดหาเพื่อการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพสำหรับนักเรียนนั้น ขึ้นอยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาและผู้ปกครอง โดยคำนึงถึงความปลอดภัยระหว่างการเดินทางและความปลอดภัยระหว่างเรียนรู้เป็นสำคัญ สถานประกอบการและแหล่งเรียนรู้มีดังนี้

๑. **ที่บ้าน** โดยผู้ปกครองเป็นผู้มีส่วนในการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ สำหรับบุตรหลาน เช่น การทำงานช่วยผู้ปกครอง หรือกิจการของผู้ปกครอง

๒. **ภายในชุมชนหรือท้องถิ่น** โดยสถานประกอบการในบริเวณใกล้เคียงโรงเรียนมีส่วนในการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ เช่น วิชาหกิจชุมชน ศูนย์ O-TOP ศูนย์ฝึกอาชีพในชุมชน/กลุ่มแม่บ้าน โรงพยาบาล สถานีตำรวจ

๓. **ภายในอำเภอ/จังหวัด** โดยสถานประกอบการภายในอำเภอ/จังหวัด

๔. **ต่างจังหวัด** เช่น การติดตามผู้ปกครองที่ไปทำงานหรือประกอบอาชีพ

ลักษณะงานเพื่อการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ

การสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพสำหรับควรมีลักษณะงานดังนี้

๑. เป็นอาชีพ/งานที่นักเรียนถนัด สนใจ และสอดคล้องกับพัฒนาการและความต้องการของนักเรียน

๒. งานที่เรียนรู้ไม่เป็นอันตราย

๓. ภาระงานเหมาะสมกับวัยของนักเรียน และไม่สร้างความเสียหายแก่ระบบงานและไม่ส่งผลกระทบต่อตนเอง

๔. กำหนดช่วงเวลาการทำงานที่เหมาะสมในแต่ละวัน

ระยะเวลาดำเนินการ

สถานศึกษาสามารถดำเนินการจัดกิจกรรมสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพได้ทั้งในชั้นเรียน และนอกชั้นเรียน ในช่วงเวลาที่หลากหลาย อาทิ เช่น ช่วงเวลาหลังเลิกเรียน วันหยุดวันเสาร์ – วันอาทิตย์ รวมทั้งใช้เวลาในช่วงปิดภาคเรียนของนักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ได้สร้างเสริมประสบการณ์อาชีพในช่วงปิดภาคเรียนที่ ๑ ตามความพร้อมและบริบทของสถานศึกษา

การประเมินผล

ครูที่ปรึกษาใช้ข้อมูลจากแบบบันทึกการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพของนักเรียน (ภาคผนวก) เพื่อประเมินความก้าวหน้าของนักเรียน ซึ่งแบบบันทึกฯ นี้ นักเรียนทุกคนจะต้องนำติดตัวไป ขณะเข้าร่วมการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ โดยมีผู้ดูแลนักเรียนในสถานประกอบการหรือแหล่งเรียนรู้ และผู้ปกครอง ร่วมกันประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน โดย

- ไม่ตัดสิน ได้-ตก
- ระยะเวลา ๒ สัปดาห์ โดยจำนวนชั่วโมงในแต่ละวันขึ้นกับลักษณะงานที่ไปเรียนรู้หรือตามที่สถานศึกษา

กำหนด

- พิจารณาความเข้าใจลักษณะงานและอาชีพ
- พิจารณาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรฯ
- การทำบันทึกการเรียนรู้ประจำวันของนักเรียนช่วงฝึกประสบการณ์

นอกจากนี้ สถานศึกษาสามารถประเมินความพึงพอใจของนักเรียน และผู้ปกครองต่อการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพที่โรงเรียนดำเนินการ โดยการพูดคุย การสัมภาษณ์ หรือใช้แบบสำรวจความพึงพอใจต่อการสร้างเสริมประสบการณ์ (ภาคผนวก)

ในการจัดการเรียนการสอนเสริมทักษะทางอาชีพในสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ นั้น สถานศึกษาสามารถจัดได้หลากหลายตามความเหมาะสม อย่างไรก็ตามการพัฒนาและนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจะต้อง เข้าใจบทบาทของตนเอง และต้องประสานความร่วมมือกันอย่างจริงจัง ซึ่งหน่วยงานทั้งระดับท้องถิ่นและ สถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนให้การจัดการเรียนการสอนเสริมทักษะอาชีพที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน ความต้องการของตลาดงาน สถานการณ์แรงงาน ของประเทศ ดังนี้

บทบาทหน้าที่ของหน่วยงาน

ระดับชาติ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

- พิจารณาเสนอนโยบาย และแผนพัฒนาการศึกษา
- สนับสนุนงบประมาณ ทรัพยากร บุคลากร
- ส่งเสริมสนับสนุน กำกับติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- ควบคุมคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตรแกนกลางฯ ให้สอดคล้องกับความต้องการ ของชุมชน และสังคม นโยบายระดับชาติ
- วิจัยเพื่อการใช้และพัฒนาหลักสูตรและการจัดการ เรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ระดับท้องถิ่น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานบริหารการศึกษาพิเศษ มีหน้าที่ในการดูแลและส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนเสริมทักษะอาชีพของสถานศึกษาในสังกัด ดังต่อไปนี้

- จัดทำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ เศรษฐกิจ ทรัพยากรในท้องถิ่น
- จัดทำคลังข้อมูลของเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อการสนับสนุนการเรียนการสอนอาชีพของสถานศึกษา
- ให้คำปรึกษา แนะนำ ส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณ ทรัพยากร วัสดุ อุปกรณ์ครุภัณฑ์บุคลากร รวมถึงปัจจัยต่างๆ ที่จำเป็นในการจัดการศึกษาเสริมทักษะอาชีพ
- สร้างเครือข่ายกับหน่วยงานภาครัฐ และเอกชนในการส่งเสริมสนับสนุนให้ความร่วมมือในการจัดศึกษาเพื่อการต่อยอดในระดับที่สูงขึ้น การศึกษาเฉพาะทาง หรือการประกอบอาชีพ
- กำกับ ติดตาม ดูแล ให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษาดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น ประเทศชาติและทันต่อความเปลี่ยนแปลงของโลก

สถานศึกษา

สถานศึกษามีบทบาทความรับผิดชอบหลักในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนเสริมทักษะทางอาชีพตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ สถานศึกษาสามารถดำเนินการ ดังนี้

- สำรวจความถนัดและความสนใจของผู้เรียนเกี่ยวกับอาชีพและความพร้อมของสถานศึกษาในการสนับสนุนการเรียนรู้และเสริมทักษะอาชีพทั้งเรื่องงบประมาณ ทรัพยากร แหล่งเรียนรู้ในพื้นที่และวิทยากร
- ศึกษาความต้องการของตลาดงาน กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นและแนวทางการจัดการเรียนการสอนอาชีพในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ร่วมกันวางแผน เตรียมความพร้อม จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และแผนการจัดการเรียนการสอนโดยประสานความร่วมมือจาก เครือข่ายชุมชน สถานประกอบการในเขตพื้นที่ สถาบันอาชีวศึกษา สถาบันอุดมศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางเพื่อเป็นผู้ให้ความรู้ แหล่งเรียนรู้/แหล่งฝึกงาน ตลาดรองรับผลผลิตจากการเรียนรู้ และรองรับผู้จบการศึกษาจากสถานศึกษา
- ชี้แจง ทำความเข้าใจ สร้างความร่วมมือ รวมถึงการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนพื้นฐานอาชีพของสถานศึกษา
- ประชาสัมพันธ์ ทำความเข้าใจกับผู้ปกครอง ให้ทราบความสำคัญของการจัดเสริมทักษะอาชีพในหลักสูตรสถานศึกษา
- แนะนำทางเลือกให้กับผู้เรียนเพื่อการศึกษาต่อ หรือประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ความต้องการของตลาดแรงงาน และสถานการณ์แรงงานของประเทศ
- กำกับและติดตามการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนพื้นฐานอาชีพในสถานศึกษา

บทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้อง

ผู้เกี่ยวข้องมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างประสบการณ์อาชีพแก่นักเรียน ดังนี้

นักเรียน

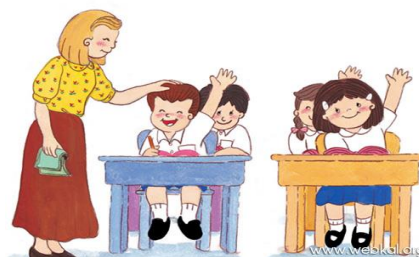
- เรียนรู้ สำรวจ รู้จัก และวิเคราะห์ตนเองอย่างมีสติ
- สืบค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง
- ตัดสินใจเลือกแหล่งเรียนรู้ร่วมกับผู้ปกครอง
- ฝึกฝนทักษะอาชีพ และสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพเพิ่มเติม
- ประเมินและทบทวนตนเองก่อน-หลังสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ
- แบ่งปันประสบการณ์ด้านอาชีพ
- วางแผนตัดสินใจ เลือกศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพ ฯลฯ

ผู้ปกครอง

- ให้คำปรึกษา ร่วมตัดสินใจ การเลือกแหล่งเรียนรู้ การฝึกประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียน
- หาแหล่งเรียนรู้ทางด้านอาชีพ
- อนุญาตให้นักเรียนไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ สร้างเสริมประสบการณ์อาชีพด้านต่างๆ
- กำกับ ดูแล สนับสนุนการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ
- เปิดโอกาสให้นักเรียนนำประสบการณ์และบันทึกการเรียนรู้ด้านอาชีพของนักเรียนมาแลกเปลี่ยนกับครอบครัว
- ประสานครูหรือผู้ดูแลนักเรียนในการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพในกรณีจำเป็น
- ร่วมวางแผนการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพกับนักเรียน ฯลฯ

ครูที่ปรึกษา

- ส่งเสริมให้นักเรียนให้นักเรียนสำรวจ รู้จักตนเอง
- จัดหาสารสนเทศเกี่ยวกับอาชีพ
- ให้คำปรึกษานักเรียน
- ร่วมกับผู้ปกครองหาแหล่งเรียนรู้ด้านอาชีพ
- กำกับ ดูแล สนับสนุนด้านแหล่งเรียนรู้ แหล่งฝึกประสบการณ์อาชีพ
- ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ฯลฯ

ครูแนะแนว/ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่แนะแนว

- จัดกระบวนการแนะแนวอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
- อำนวยความสะดวกในการให้นักเรียนได้รับประสบการณ์อาชีพ
- เป็นผู้ประสานงานการดำเนินการต่างๆในการเสริมทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพของนักเรียน

ผู้อำนวยการสถานศึกษา

- กำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติของสถานศึกษาในด้านการเสริมทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ
- สนับสนุนงบประมาณ
- ประสานความร่วมมือกับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานประกอบการหรือแหล่งเรียนรู้
- ร่วมประชุมทำความเข้าใจกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อกำหนดแนวนโยบายที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

เขตพื้นที่การศึกษา/การศึกษาจังหวัด

- เชื่อมโยงแผนของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกับสำนักงานเขตการศึกษาพื้นที่
- ชี้แจงทำความเข้าใจกับโรงเรียน
- ประสานความร่วมมือกับสถานประกอบการกับแหล่งการเรียนรู้/เสริมประสบการณ์

สถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้

- ร่วมกำหนดสิ่งที่นักเรียนจะเรียนรู้ในการเสริมทักษะ/เสริมประสบการณ์
- ชี้แนะให้ข้อมูลให้คำแนะนำในด้านการประกอบอาชีพ
- ตรวจสอบบันทึกการเรียนรู้อาชีพของนักเรียน
- ประสานผู้ปกครอง/โรงเรียน เมื่อมีเหตุจำเป็น
- ระมัดระวังความปลอดภัยของนักเรียน ฯลฯ

แนวทางการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ

ระดับ	ก่อนการปฏิบัติ	ระหว่างการปฏิบัติ	หลังการปฏิบัติ
สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน	๑. ชี้แจงทำความเข้าใจกับสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาทั่วประเทศและสถานศึกษา ๒. จัดทำแนวทางการเสริมทักษะและสร้างเสริม ประสบการณ์อาชีพของนักเรียน ๓. จัดเตรียมทำสื่อการเรียนรู้ด้านการเสริม ทักษะอาชีพ	- ส่งเสริม สนับสนุน - ติดตามความก้าวหน้า - เยี่ยมชมให้กำลังใจ	- สรุปและรายงาน - ประกาศยกย่องเขตพื้นที่ เช่น แกลงข่าว, มอบเกียรติบัตร เป็นต้น - จัดพื้นที่ให้นักเรียนแสดงนิทรรศการ/ผลงาน - ปรับปรุง/พัฒนา/ต่อยอดโครงการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	๑. เชื่อมโยงแผนการปฏิบัติงานกับแผนพัฒนา จังหวัดอย่างเป็นระบบ ๒. ชี้แจงทำความเข้าใจกับโรงเรียน ๓. ศึกษาข้อมูลสถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้ จากเว็บไซต์ทางการแนะแนวสำหรับนักเรียน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๔. ประสาน/สร้างความร่วมมือหน่วยงาน สถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้	- ระดมสรรพกำลังส่งเสริม สนับสนุน - ติดตามความก้าวหน้า	- สรุปและรายงาน - ประกาศยกย่องโรงเรียน ผู้ปกครอง สถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้ นักเรียน เช่น แกลงข่าว, มอบเกียรติบัตร เป็นต้น - จัดพื้นที่ให้นักเรียนแสดงนิทรรศการ/ผลงาน - ปรับปรุง/พัฒนา/ต่อยอดโครงการ

แนวทางการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ(ต่อ)

ระดับ	ก่อนการปฏิบัติ	ระหว่างการปฏิบัติ	หลังการปฏิบัติ
สถานศึกษา	๑. แต่งตั้งคณะทำงานฯ และกำหนดปฏิทินปฏิบัติงาน ๒. ชี้แจงทำความเข้าใจกับครู ผู้ปกครอง สถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้ ๓. ประสานสถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้ และ ผู้ปกครอง ๔. จัดทำฐานข้อมูลสถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้ ๕. ชี้แจงทำความเข้าใจ แจกแนวปฏิบัติกับนักเรียน ๖. จัดกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางฯ และ กิจกรรมเสริมการแนะแนวอาชีพ เพื่อให้นักเรียนได้ สำรวจความสนใจ ความต้องการของตนเอง	-ระดมภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชนและ ผู้ปกครองร่วมดำเนินงานและเยี่ยมให้กำลังใจ -ส่งเสริม สนับสนุนด้านต่าง ๆ -ติดตามความก้าวหน้า ปัญหา อุปสรรค -เยี่ยมให้กำลังใจ	- สรุปและรายงาน - แสดงความขอบคุณแก่ผู้ปกครอง สถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้ เช่น เกียรติบัตร - ให้ขวัญกำลังใจแก่นักเรียน เช่น ประกาศนียบัตร - จัดพื้นที่ให้นักเรียนแสดงนิทรรศการ/ผลงาน - ประสานหน่วยงาน/สถาบันเติมเต็ม – ต่อยอด

แนวทางการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ(ต่อ)

ระดับ	ก่อนการปฏิบัติ	ระหว่างการปฏิบัติ	หลังการปฏิบัติ
นักเรียน	๑. สำรวจความสนใจ ความต้องการของตนเองจากกิจกรรม แนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางฯ กิจกรรมเสริมการ แนะแนวอาชีพและทำแบบสำรวจจากเว็บไซต์ของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ๒. กำหนดสิ่งที่ต้องการพัฒนา/เรียนรู้เพิ่มเติมด้านเสริม ทักษะอาชีพ ๓. เลือกหรือตัดสินใจร่วมกับผู้ปกครองในการเลือก สถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้ ๔. เตรียมความพร้อมตนเองก่อนเรียนรู้ประสบการณ์ การทำงาน (Work Experience)		- สรุปประสบการณ์การเรียนรู้สู่อาชีพ - แสดงนิทรรศการแบ่งปันผลการเรียนรู้ ผ่านช่องทางต่างๆ เช่น สมุดภาพ Facebook Clip ในเว็บไซต์ฯ ของ สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน - จัดทำ/พัฒนา Portfolio ของตนเอง

แนวทางการเสริมทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ

บทที่ ๕

๑. เอกสารหลักฐานการศึกษาที่
กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

- ระเบียบแสดงผลการเรียนรู้ (ปพ.๑)
- ประกาศนียบัตร (ปพ.๒)
- แบบรายงานผู้สำเร็จการศึกษา (ปพ.๓)

[illegible][illegible][illegible]

นักเรียนเก็บสะสม

- ◎ ใบรับรองการเรียนอาชีพ
- ◎ ใบรับรองการฝึกประสบการณ์อาชีพ
- ◎ ใบประกาศนียบัตร
- ◎ เกียรติบัตรต่างๆ

CAREER

เพื่อนำไปใช้ในการแสดง
คุณสมบัติเพิ่มเติม
ประกอบการศึกษาต่อ
หรือการสมัครเข้าทำงาน

บทที่ ๔ เอกสารรับรองการเรียนรู้และการเสริมทักษะอาชีพ

การจัดทำเอกสารรับรองอาชีพให้กับผู้เรียน เป็นเอกสารหลักฐานที่ยืนยันการพัฒนาตนเองในการเสริมทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์ในอาชีพของนักเรียน ช่วยให้นักเรียนค้นพบความสามารถ ความสนใจ และความถนัดด้านอาชีพของตนเอง ซึ่งนักเรียนสามารถนำเอกสารรับรองอาชีพต่างๆ ที่ได้รับใช้เชื่อมโยงกับการจัดทำแฟ้มสะสมงาน (Portfolio) ของตน ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษา เพื่อใช้ในการสมัครเข้าศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพ

ซึ่งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กำหนดเอกสารหลักฐานการศึกษา ที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการเป็น ๒ ประเภท คือ

๑. เอกสารหลักฐานการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด เป็นเอกสารที่กระทรวงศึกษาธิการควบคุมและบังคับแบบสถานศึกษาต้องใช้แบบพิมพ์ของกระทรวงศึกษาธิการและดำเนินการจัดทำตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ได้แก่ ระเบียบแสดงผลการเรียนรู้ (ปพ.๑) ประกาศนียบัตร (ปพ.๒) และแบบรายงานผู้สำเร็จการศึกษา (ปพ.๓)

๒. เอกสารหลักฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนด เป็นเอกสารที่สถานศึกษาจัดทำเพื่อบันทึกพัฒนาการ ผลการเรียนรู้ และข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับผู้เรียน เช่น แบบบันทึกผลการเรียนประจำรายวิชาแบบรายงานประจำตัวนักเรียน ระเบียบสะสม ใบรับรองผลการเรียน และเอกสารอื่นๆ ตามวัตถุประสงค์ของการนำเอกสารไปใช้

การออกเอกสารเพื่อรับรองการเรียนรู้อาชีพเป็นเอกสารที่สถานศึกษากำหนดมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียน/ผู้จบการศึกษานำไปใช้แสดงคุณสมบัติเพิ่มเติมเพื่อประกอบการศึกษาต่อ หรือการสมัครเข้าทำงานที่สามารถแสดงถึงความสำเร็จในการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติมอาชีพ หรือประสบการณ์การทำงานเมื่อผู้เรียนได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขการเรียนรู้รายวิชาเรียนครบตามที่กำหนด และมีผลการเรียนและผลการประเมินครบถ้วนในรายวิชาอาชีพ ทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ การฝึกปฏิบัติงาน/ทักษะพื้นฐานในอาชีพและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สถานศึกษาอาจออกเอกสารให้ตามความเหมาะสม และเมื่อมีการร้องขอเป็นราย ๆ ไป มีแนวทางการจัดทำเอกสารรับรองการเรียนรู้อาชีพ ดังนี้

๒.๑ การเรียนรายวิชาเพิ่มเติมอาชีพ/ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน/ กิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้

สถานศึกษาสามารถจัดทำเอกสารรับรองการเรียนรายวิชาเพิ่มเติมอาชีพ / การร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และหรือ กิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่อาชีพที่จัดสอนโดยสถานศึกษา ตามอาชีพ / กลุ่มวิชาชีพ / กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย โดยต้องไม่เป็นรายวิชา / กิจกรรมที่เทียบโอนความรู้ ประสบการณ์จากการเรียนการสอนของหน่วยงาน / สถาบันอื่น

ทั้งนี้ สถานศึกษาควรกำหนดกลุ่มรายวิชาเพิ่มเติมอาชีพ / กิจกรรมอาชีพใดบ้างที่จะออกเอกสารรับรองการเรียนอาชีพ และกำหนดเกณฑ์การออกเอกสารรับรองการเรียนอาชีพ เช่น

- รายวิชาเพิ่มเติมอาชีพที่จัดในลักษณะให้ผู้เรียนเลือกเรียน (Shopping Course) และเป็นรายวิชาที่ผู้เรียน สามารถนำความรู้และการปฏิบัติงานไปประกอบอาชีพได้ จะออกเอกสารรับรองเมื่อผู้เรียนปฏิบัติตามเงื่อนไขการเรียนรายวิชา และมีผลการประเมินในรายวิชาอาชีพนั้น

- รายวิชาเพิ่มเติมอาชีพที่เรียนต่อเนื่องในลักษณะชุดรายวิชา (Block Course) จะออกเอกสารรับรองเมื่อผู้เรียนปฏิบัติตามเงื่อนไขการเรียนแต่ละรายวิชา เรียนครบทุกรายวิชา และมีผลการประเมินครบทุกรายวิชา

- ชุมนุมอาชีพ / ชมรมอาชีพในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หรือกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่อาชีพครูผู้สอนจะออกเอกสารรับรอง เมื่อผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรม ปฏิบัติตามเงื่อนไขการร่วมกิจกรรม มีความรู้ และสามารถนำความรู้จากการปฏิบัติกิจกรรมนั้นไปประกอบอาชีพได้

๒.๒ ประสิทธิภาพการทำงาน

เมื่อสถานศึกษาพิจารณาแล้ว เห็นว่า ผู้เรียนมีประสิทธิภาพการทำงานในสถานศึกษา และ สมควรให้เอกสารรับรองประสิทธิภาพการทำงาน โดยผู้เรียนแจ้งความประสงค์ขอเอกสารรับรองประสิทธิภาพการทำงานได้

ในกรณีที่มีการนำผู้เรียนไปเสริมทักษะอาชีพกับหน่วยงานภายนอกสถานศึกษา เช่น หน่วยงาน / สถานศึกษาอื่น สถานประกอบการ สถานประกอบอาชีพอิสระ เป็นต้น สถานศึกษาควรขอให้หน่วยงาน/สถานประกอบการ สถานประกอบอาชีพอิสระ ออกเอกสารรับรองประสิทธิภาพการทำงาน หรือทักษะอาชีพให้ผู้เรียน นอกจากนี้สถานศึกษาสามารถออกเกียรติบัตรให้ผู้เรียน เพื่อแสดงความชื่นชมยกย่องผู้เรียน ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หรือความสามารถพิเศษ

ตัวอย่าง ใบรับรองการเรียนอาชีวศึกษาเพิ่มเติม

EXAMPLE

ใบรับรองการเรียนอาชีวศึกษาเพิ่มเติม

โรงเรียน..... เขต/อำเภอ..... จังหวัด.....
 สังกัด.....ขอรับรองว่า ด.ญ./ด.ช./นาย/นางสาว.....
 เลขประจำตัวประชาชน x xxxx xxxxx xxx ได้ผ่านการเรียน.....
 จำนวน.....ชั่วโมง ภาคเรียนที่.....กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....พ.ศ.....
 ครูผู้สอน.....

ออกให้ ณ วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

ลงชื่อ.....
 (.....)
 ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน.....
 ประทับตราโรงเรียน

หมายเหตุ : ๑. สถานศึกษาควรจัดทำทะเบียนคุมเอกสารรับรองการเรียนอาชีวศึกษาเพิ่มเติมและในกรณีผู้เรียน
 ทำใบรับรองหาย สถานศึกษาอาจออกใบแทนใบรับรองการเรียนอาชีวศึกษาเพิ่มเติมให้ผู้เรียน
 ๒. สถานศึกษาอาจปรับปรุงแบบ การออกเอกสารรับรองได้ตามความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์การใช้งาน
 ๓. กรณีครูผู้สอนจากหน่วยงานภายนอกอาจระบุสถาบันการศึกษา

ตัวอย่าง ใบรับรองการเรียนอาชีพผ่านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

EXAMPLE

ใบรับรองการเรียนอาชีพผ่านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

โรงเรียน..... เขต/อำเภอ..... จังหวัด.....
 สังกัด..... ขอรับรองว่า ด.ญ./ด.ช./นาย/นางสาว.....
 เลขประจำตัวประชาชน x xxxx xxxxx xx x ได้ผ่านการเข้าร่วมกิจกรรม
 จำนวน..... ชั่วโมง ภาคเรียนที่..... กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่..... ปี พ.ศ.....
 ครูผู้สอน/ผู้ควบคุมดูแล..... ตำแหน่ง.....
 ออกให้ ณ วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

ลงชื่อ.....
 (.....)
 ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน.....
 ประทับตราโรงเรียน

หมายเหตุ : สถานศึกษาอาจปรับปรุงแบบการออกเอกสารรับรองได้ตามความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์การใช้งาน

ตัวอย่าง ใบรับรองฝึกประสบการณ์การทำงาน

EXAMPLE

ใบรับรองการฝึกประสบการณ์การทำงาน

โรงเรียน..... เขต/อำเภอ..... จังหวัด.....
 สังกัด..... ขอรับรองว่า ด.ญ./ด.ช./นาย/นางสาว.....
 เลขประจำตัวประชาชน x xxxx xxxxx xx x ได้ผ่านการฝึกประสบการณ์.....
 จำนวน..... ชั่วโมง ระหว่างวันที่..... เดือน..... พ.ศ..... กำลังศึกษาอยู่
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่..... ปี พ.ศ..... ครูผู้สอน/ผู้ควบคุม.....

ออกให้ ณ วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

ลงชื่อ.....

(.....)

สถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้

หมายเหตุ : สถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้ อาจปรับรูปแบบการออกเอกสารรับรองได้ตามความเหมาะสม
 กับวัตถุประสงค์การใช้งาน

ตัวอย่าง ใบประกาศนียบัตรด้านอาชีพ

โรงเรียน.....
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา /มัธยมศึกษา.....
 ขอมอบเกียรติบัตรฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

ด.ช/ด.ญ/นาย/น.ส.....
 ได้ผ่านการเรียน/โครงการ/กิจกรรม “.....” อาชีพ
 ระหว่างวันที่.....เดือน.....พศ.....
 ขอได้เจริญด้วยอายุ วรรณะ สุขะ พละ

.....
 (.....)
 ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

.....
 (.....)
 สถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้

แบบบันทึกการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ

อาชีพที่ฝึก.....

สถานที่.....ผู้ควบคุมดูแล.....

ระหว่างวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

วันเวลา	งานที่ฝึกประสบการณ์	ทักษะที่พัฒนา	สิ่งที่ได้รับจากการฝึกประสบการณ์
			
			
			
			
			
			
			

สรุป

๑. ความรู้สึกของนักเรียนต่อการฝึกประสบการณ์อาชีพ

.....

.....

๒. การฝึกประสบการณ์อาชีพครั้งนี้ ตรงกับการคาดหวังของนักเรียน

☐ ตรง เพราะ.....

☐ ไม่ตรง เพราะ.....

๓. ประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกประสบการณ์อาชีพในครั้งนี้ จะนำไปสู่การวางแผนการศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพของนักเรียนอย่างไร

.....

.....

๔. ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ลงชื่อนักเรียน.....ผู้บันทึก

(ด.ช./ด.ญ./นาย/นางสาว.....)

โรงเรียน.....

ช่องทางการดาวน์โหลดเอกสาร www.academic.obec.go.th
www.แนะแนวสพฐ.com
www.obeccareer.com

ผู้รับผิดชอบโครงการ

กลุ่มพัฒนาระบบการแนะแนว

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

โทรศัพท์ ๐๒ ๒๘๘ ๕๗๔๒

๐๒ ๒๘๘ ๕๙๔๔

อีเมล guidecareerobec@gmail.com

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. ๒๕๕๓. **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กรมวิชาการ. ๒๕๕๕. **คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี**. กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. ๒๕๖๐. **กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง**. กรุงเทพฯ : บริษัท พริกหวาน กราฟฟิค จำกัด.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. ๒๕๕๗. **แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑**. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. ๒๕๕๕. **แนวทางการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมาตรฐานสากล ฉบับปรับปรุง**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. ๒๕๖๐. **การขับเคลื่อนการศึกษามัธยมศึกษาไทย ๔.๐ เพื่อการ มุ่งงานท่าแห่งศตวรรษที่ ๒๑**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. ๒๕๕๕. **แนวทางการจัดทำหลักสูตรและจัดการเรียนการสอน พื้นฐานอาชีพในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์ การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. ๒๕๕๓. **แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. ๒๕๕๓. **แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร ตามหลักสูตร แกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑**. พิมพ์ครั้งที่ ๒ กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์ การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. ๒๕๕๒. **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

ภาคผนวก

- จัดหมายส่งตัวนักเรียนเข้ารับการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ
- แบบสำรวจความสนใจในการเสริมสร้างประสบการณ์อาชีพ (Work Experience) ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
- แบบบันทึกข้อมูลสถานประกอบการและแหล่งเรียนรู้
- แบบสำรวจความพึงพอใจต่อการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ (Work Experience)
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ (สำหรับนักเรียน)
- แบบสำรวจความพึงพอใจต่อการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ (Work Experience)
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ (สำหรับผู้ปกครอง)
- แบบบันทึกการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ (Work Experience) (สำหรับนักเรียน)

ที่ ศธ/.....

โรงเรียน.....

.....

.....

.....

เรียน

อ้างถึง (ถ้ามี) สิ่งที่ส่งมาด้วย (ถ้ามี)

.....ตามที่ท่านให้ความอนุเคราะห์รับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

โรงเรียน..... เข้ารับการส่งเสริมประสบการณ์อาชีพ (Work Experience)

ในสถานประกอบการ/หน่วยงานของท่าน ระหว่างวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....นั้น โรงเรียน.....ขอส่งตัว

นักเรียนเพื่อเข้ารับการส่งเสริมประสบการณ์อาชีพ ตามวัน ดังกล่าว จำนวน..... ราย ตามรายชื่อ

ต่อไปนี้

๑.....

๒.....

๓.....

๔.....

๕.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

โรงเรียน.....

โทร.....

โทรสาร.....

แบบสำรวจความสนใจในการเสริมสร้างประสบการณ์อาชีพ (Work Experience)
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ชื่อ -สกุล.....ชั้น ม.๓ /

คำชี้แจง : ให้นักเรียนสำรวจความสนใจและความต้องการเพื่อการเสริมสร้างประสบการณ์อาชีพ (Work Experience) ในช่วงปิดภาคเรียนที่ ๑ (เดือนตุลาคม) แล้วกรอกข้อมูลให้ครบถ้วน หรือทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ต้องการ

๑. อาชีพที่สนใจสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ.....

๒. ลักษณะงานที่ต้องการเรียนรู้.....

.....

.....

๓. สถานที่ที่ต้องการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ

☐ ที่บ้าน

☐ ภายในชุมชนหรือท้องถิ่น ได้แก่

☐ ภายในอำเภอ/จังหวัด ได้แก่

☐ ต่างจังหวัด ได้แก่

๔. ช่วงเวลาที่เลือกสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ

☐ หลังเลิกเรียน

☐ วันเสาร์ – อาทิตย์

☐ ปิดภาคเรียนที่๑ (เดือนตุลาคม)

☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

๕. ผู้สร้างแรงบันดาลใจในอาชีพ คือ

เพราะ.....

.....

๖. สิ่งที่นักเรียนต้องการการสนับสนุนจากครู/โรงเรียน

.....

.....

๗. หากอาชีพที่นักเรียนสนใจไม่มีหน่วยงาน/สถานประกอบการรองรับ นักเรียนจะอย่างไร

.....

.....

แบบบันทึกข้อมูลสถานประกอบการและแหล่งเรียนรู้

คำชี้แจง : สถานประกอบการ แหล่งเรียนรู้ และหน่วยงานต่าง ๆ ที่ร่วมเป็นเครือข่ายในการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ (Work Experience) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เป็นผู้มีส่วนสำคัญในการเปิดโอกาสให้นักเรียนมีประสบการณ์อาชีพในโลกการทำงานตามสภาพจริง

โปรดกรอกข้อมูลให้ครบถ้วนเพื่อการประสานงานและการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ในอนาคตต่อไปขอขอบคุณในความร่วมมือ

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑) ชื่อสถานประกอบการ.....
 ที่อยู่.....

 รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....โทรสาร.....
 อีเมล.....
 IDline.....ตำแหน่ง GPS.....

๒) สถานที่ที่นักเรียนเข้าร่วมการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ

☐ ที่บ้าน โดยผู้ปกครองเป็นผู้มีส่วนในการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ สำหรับบุตรหลาน เช่น การทำงานช่วยผู้ปกครอง หรือกิจการของผู้ปกครอง

☐ ภายในชุมชนหรือท้องถิ่น โดยสถานประกอบการในบริเวณใกล้เคียงโรงเรียนมีส่วนในการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ เช่น วิสาหกิจชุมชน ศูนย์ O-TOP ศูนย์ฝึกอาชีพในชุมชน/กลุ่มแม่บ้าน โรงพยาบาล สถานีตำรวจ

☐ ภายในอำเภอ/จังหวัด โดยสถานประกอบการภายในอำเภอ/จังหวัด

☐ ต่างจังหวัด เช่น การติดตามผู้ปกครองที่ไปทำงานหรือประกอบอาชีพ

๓) ประเภทงานและลักษณะงาน

ประเภทงาน	ลักษณะงาน
๑. อุตสาหกรรม	
๒. เกษตรกรรม	
๓. พาณิชยกรรม	
๔. คหกรรม	
๕. ศิลปกรรม	
๖. การท่องเที่ยวและการโรงแรม	
๗. คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี	
๘. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	

หมายเหตุ : สถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้แต่ละแห่งอาจจะมีประเภทงานได้หลายประเภทและหลายลักษณะงาน

สำหรับนักเรียน

แบบสำรวจความพึงพอใจต่อการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ (Work Experience)
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง : ให้นักเรียนสำรวจตนเองหลังการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพในสถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้
 โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น		
		มาก	ปานกลาง	น้อย
๑.	การเตรียมความพร้อมให้นักเรียนก่อนเข้ารับการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ			
๒.	ลักษณะงานที่นักเรียนสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ			
๓.	ระยะเวลาการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ			
๔.	ความสะดวกในการเดินทางไปยังสถานประกอบการ/ แหล่งเรียนรู้			
๕.	การสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพมีประโยชน์สำหรับนักเรียน			

สำหรับผู้ปกครองนักเรียน

**แบบสำรวจความพึงพอใจต่อการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ (Work Experience)
ของผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

คำชี้แจง : ขอให้ผู้ปกครองแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพใน
สถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้ของบุตรหลาน โดยทาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับ
ความคิดเห็นของท่าน

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น		
		มาก	ปานกลาง	น้อย
๑.	ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้			
๒.	ท่านส่งเสริมและสนับสนุนให้บุตรหลานเข้าร่วมการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ			
๓.	ท่านมีส่วนร่วมให้ข้อมูลสถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้กับบุตร/หลาน			
๔.	บุตรหลานของท่านมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดีขึ้น			
๕.	ระยะเวลาการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ			

รายชื่อคณะกรรมการ

ที่ปรึกษา

๑. นายบุญรักษ์ ยอดเพชร	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๒. นางสุกัญญา งามบรรจง	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๓. นางสาวนิจสุดา อภินันทาภรณ์	ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

คณะกรรมการ

๑. นายธัญญา เรืองแก้ว	ข้าราชการบำนาญ
๒. นางกัลยาณี อุตกฤษณ์	ข้าราชการบำนาญ
๓. นายวิรัตน์ บรรจง	ข้าราชการบำนาญ
๔. นางเกยูร ปรียพุทธ์	ข้าราชการบำนาญ
๕. นางสาวศรित्र เศรษฐการุณย์	ข้าราชการบำนาญ
๖. นางสาววิไลวรรณ ใจแก้ว	ข้าราชการบำนาญ
๗. นางวรรณมา ช่องดารากุล	ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยพัฒนาคุณภาพการศึกษา
๘. รศ.ดร.จิตตินันท์ บุญสถิรกุล	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
๙. รศ.ดร.สันทนา วิจิตรเนาวรัตน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
๑๐. ผศ.เจษฎา บุญมาโฮม	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
๑๑. นางอุไร จันทรชางเพ็ญ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓๖
๑๒. นางพัชรา แยมสำราญ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพชรบุรี
๑๓. นางดรณจิต ม่วงมงคล	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต ๑
๑๔. นางสาวนิภาพร หาญพิพัฒน์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๖

๑๕. นางวิภาพรร ดอนจันทร์โคตร
ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๑
ผู้อำนวยการโรงเรียนสรรพวิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๘
ผู้อำนวยการโรงเรียนสามัคคีวิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๖
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเนินจำปา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต ๑
ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองยาง "คุรุราษฎร์อุทิศ"
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยก้าง"รัฐประชาสงเคราะห์"
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔
รองผู้อำนวยการโรงเรียนแม่จันวิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๖
รองผู้อำนวยการโรงเรียนแม่สายประสิทธิศาสตร์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๖
ครู โรงเรียนแม่จันวิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๖
ครู โรงเรียนแม่ลาววิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๖
ครู โรงเรียนสันติคีรีวิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๖
ครู โรงเรียนแม่สายประสิทธิศาสตร์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๖
ครู โรงเรียนแม่จันวิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๖
ครู โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๖
ครู โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๖
ครู โรงเรียนฝายกวางวิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๖
๑๖. นายสมศักดิ์ เลิศรัตนพันธุ์
๑๗. นายธวัช ชุมชอบ
๑๘. นางสาวรายา ปัญจมานนท์
๑๙. นายปฐมสุข สีลาดเลา
๒๐. นายศิริโชค พิพัฒน์เสฐียรกุล
๒๑. นายกฤต วงศ์เรือง
๒๒. นายจิระศักดิ์ จันตะ
๒๓. นางสาวพิชชยานาฏ ธีรรัช
๒๔. นางสาววิลาวัลย์ ชันทะ
๒๕. นายชวลิต ชัยชนะ
๒๖. นายพงศธร สายใจ
๒๗. นายชาตรี โถแก้ว
๒๘. นายเฉลิมพล ชูสวัสดิกุล
๒๙. นางสาวชมพูนุช กำลังชาญ
๓๐. นายคณกร ฉะียบแหลม
๓๑. นายชรินทร์ ณ พิกุล
๓๒. นางธาราจันทร์ สินธุพรหม

๓๓. นายบุญธรรม บุญนาฮีน
ครู โรงเรียนสรรพวิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๘
๓๔. นางกาญจนา บัวคำ
ครู หัวหน้างานแนะแนวโรงเรียนนารีรัตน์จังหวัดแพร่
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๗
๓๕. นางเพลินพิศ ศรีสุวรรณ
ครู โรงเรียนสรรพวิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๘
๓๖. นายอภิเชษฐ จันทนา
ครู โรงเรียนทุ่งโพธิ์ทะเลพิทย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๘
๓๗. นางภัทรวรรณ สุกุณา
ครู โรงเรียนท่ายางวิทยา จังหวัดเพชรบุรี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๐
๓๘. นางกรรณานุช มูลคำ
ครู โรงเรียนนวมินทราชูทิศ พายัพ เชียงใหม่
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๔
๓๙. นางสุจิตรา ตั้งคำ
ครู โรงเรียนสภาราชินี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๓
๔๐. นางสาวกานท์ชญา อ่อนนวล
ครู โรงเรียนพะเยาพิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๖
๔๑. นายสุทธิสันต์ ลำพงษ์เหนือ
ครู โรงเรียนบ้านโป่งแดง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต ๒
๔๒. นางพัชรินทร์ รัตนวงษ์
โรงเรียนวัดจันทร์ตะวันออก
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต ๑
๔๓. นางจริญญา ปิยะมิตร
ครู โรงเรียนชุมชนราชบุรีอุทิศพิทย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต ๓
๔๔. นางสุทิสสา จารุเดชา
ครู โรงเรียนบ้านยาวังห้วยโป่ง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่เขต ๑
๔๕. นางอนุธิดา สุวรรณรัตน์
ครู โรงเรียนชุมชนบ้านแก่งศรีหนองไผ่
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๒
๔๖. นายพรณรงค์ ทรัพย์คง
ครู โรงเรียนวัดจันทนาราม (ศรีรองเมืองอุทิศ)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต ๑
๔๗. นางสาวเบญจวรรณ ชัยศักดิ์ประเสริฐ
ครู โรงเรียนบ้านเนินจำปา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต ๑
๔๘. นายณรงค์ เพชรล้ำ
ผู้อำนวยการกลุ่มสนับสนุนการจัดการมัธยมศึกษา
สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย
๔๙. นางสาวภา คักดา
ผู้อำนวยการกลุ่มวิทยบริการ
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
๕๐. นายพิทักษ์ โสถยาคม
สำนักบริหารงานการศึกษาภาคบังคับ

๕๑. นางสาวลดา เย็นใจ
นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
๕๒. นางเกษศิริรินทร์ สุวรรณสุนทร
ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบการแนะแนว
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๕๓. นางสาวเปรมวดี ศรีธนพล
นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๕๔. นางสาวสุนิดา เดชเสน
นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๕๕. นางสาวชุลีกร โชติดี
นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๕๖. นางสาวอนุกุล มโนชัย
นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๕๗. นายประชา อ่อนรักษา
นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๕๘. นางสาวสุภาพร คงช่วยชาติ
นักจัดการงานทั่วไป ปฏิบัติการ
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๕๙. นางสาวอนทัต ไชยานนท์
นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๖๐. นางศรินทร์ ตั้งหลักชัย
เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๖๑. นางสาวพิมพ์พรรณ ชุ่มสูงเนิน
สถาบันภาษาไทย
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๖๒. นางสาวจันทร์จิรา ชัดติยะ
สถาบันภาษาไทย
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๖๓. นางสาวปาริชาติ ศรีจุลลา
นักศึกษาฝึกประสบการณ์ สถาบันภาษาไทย
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๖๔. นางสาวชุลีพร บุญธรรม
นักศึกษาฝึกประสบการณ์ สถาบันภาษาไทย
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๖๕. นางสาวโสภิตา นาคสังข์
นักศึกษาฝึกประสบการณ์ สถาบันภาษาไทย
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

คณะบรรณาธิการ

๑. นางเกษศิริรินทร์ สุวรรณสุนทร

๒. นางสาวเปรมวดี ศรีธนพล

๓. นางสาวอนุกุล มโนชัย

๔. นางสาวสุภาพร คงช่วยชาติ

ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบการแนะแนว

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

นักวิชาการศึกษาชำนาญการ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

นักจัดการงานทั่วไป ปฏิบัติการ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

ออกแบบปกและรูปเล่ม

๑. นางเกษศิริรินทร์ สุวรรณสุนทร

๒. นายบุญธรรม บุญนายีน

๓. นางพัชรินทร์ กองสินแก้ว

ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบการแนะแนว

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

ครู โรงเรียนสรรพวิทยาคม

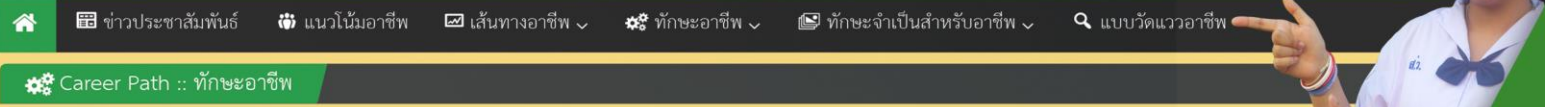
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๘

ครู โรงเรียนศรีฐานกระจายศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๘

สาขาอาชีพเด็กไทย ก้าวไกลสู่สากล

www.obeccareer.com

ค้นพบตัวเอง พัฒนาทักษะ เพิ่มขีดความสามารถ สู่เส้นทางอาชีพ

คลังบทเรียนเสริมทักษะอาชีพ

คลังบทเรียนเสริมทักษะอาชีพเป็นแหล่งเรียนรู้ที่เก็บรวบรวมสื่อการเรียนรู้เกี่ยวกับ การค้นหาตนเอง พัฒนาทักษะ เพิ่มขีดความสามารถ เพื่อให้ผู้ที่สนใจมุ่งสู่เส้นทางอาชีพได้อย่างมั่นใจ

ติดต่อ obeccareer@gmail.com

www.obeccareer.com

ค้นพบตัวเอง
รู้จัก สำรวจ และค้นหาตัวเองในอาชีพที่ชอบ

พัฒนาทักษะ
พัฒนาหาคำตอบจากการเสริมทักษะอาชีพตัดสินใจเลือกอาชีพที่ชอบ

เพิ่มขีดความสามารถ
เดินทางต่อไป เสริมประสบการณ์อาชีพเพิ่มขีดความสามารถ

สู่เส้นทางอาชีพ
ตอบโจทย์ตลาดสู่เส้นทางอาชีพและการมีงานทำ

กลุ่มพัฒนาระบบการแนะแนว สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ๓๑๙ วังจันทร์เกษม ถนนราชดำเนินนอก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐